

NAŠ

DROGA
PORTOROŽ

INTERNA IZDAJA

št. 8

oktober 1995

NAŠ GLAS izdaja družba DROGA d.o.o. Portorož. List urejuje uredniški odbor. Odgovorna in glavna urednica Lilijana Ivanek - Pečar. Fotografija Jadran Rusjan, karikature Lorella Antonac. Tisk tiskarna VeK Koper, v nakladi 1000 izvodov. List dobijo člani kolektiva brezplačno. Po mnenju Urada vlade za informiranje št. 4/3-12-1217/95-23/273, z dne 17. 7. 1995, šteje Naš glas med proizvode, za katere se plačuje 5 % davka od prometa proizvodov. TISKANO NA EKOLOŠKEM PAPIRJU.

GLAS

Vsaka rešitev ustvarja nove probleme.

Murphyjev zakon

Ste opazili spremenjene oglasne deske in nove skrinjice predlogov? Če jih niste, je zadnji čas, da se ozrete okoli sebe in opazite, kaj se dogaja. Najbrž se je utrnila tudi kakšna misel, da nimamo pametnejšega dela kot barvanje oglasnih desk v rdeče in zbijanje lesenih škatel.

Pa še zdaleč ni tako in še veliko bo potrebno postoriti.

V Drogi Portorož smo se že leta 1993 odločili za vzpostavitev celovite strategije komuniciranja, s posebnim poudarkom na internem komuniciranju. Le-to bi moralo delovati dvosmerno: tako pri obveščanju po hierarhiji podjetja navzdol od vodstva k delavcem, kot tudi od delavcev k vodstvu. Kajti človeški potenciali in rezerve v podjetju niso zgolj nekaj, kar je podedovano in pridobljeno, temveč tisto, kar pridobimo, razvijamo in vzdržujemo v medsebojnih odnosih in v komunikaciji. Nekaj korakov je že bilo narejenih, sedaj pa smo uredili še oglasne deske in skrinjice predlogov.

Na oglasnih deskah boste kot doslej našli obvestila, skrinjice predlogov pa čakajo na vašo pošto. Napišite vaše predloge za inovacije, pripombe in vprašanja, mi pa se bomo nanje potrudili odgovoriti in jih seveda upoštevati. Podpisano ali nepodpisano - veseli bomo vsakega sporočila. Odprta je še ena možnost za dialog - kako jo bomo izkoristili, pa je odvisno predvsem od nas samih. Sicer bodo oglasne deske in skrinjice predlogov res vselej zgolj v okras.

Urednica

AKTUALNA TEMA

TRGOVANJE Z GOZDNIMI GOBAMI

DROGA - sopodpisnica protesta proti omejevanju odkupa gozdnih gob

Slovenska vlada je s sprejetjem Uredbe o zaščiti samoniklih gob opozorila na gobarsko dejavnost, za katero so mnogi menili, da je le ljubiteljska. (Ne)hote je opozorila na številna delovna mesta, ki naj bi bila ukinjena s prepovedjo nabiranja gob, ter na množico tistih nabiralcev, ki gobe nabirajo zato, da se lahko preživijo.

Opozorila je tudi na črni trg z gobami, katerega pa je Uredba najmanj prizadela; s prepovedjo in omejevanjem odkupa in izvoza registriranim odkupovalcem in izvoznikom je vlada celo podprla trgovanje brez vsakršnih obdavčitev.

DROGA Portorož se z odkupom oz. trgovanjem gob ukvarja že desetletja. Gobe je odkupovala na območju celotne nekdanje Jugoslavije in jih izvažala v količinah, ki so težko primerljive z današnjimi. Delo je bilo naporno in tvegano, toda dohodkovno izredno zanimivo.

Gobe in državne meje

S postavitvijo državnih mej se je odkup(zelišč in gob) skrčil na območje Slovenije in del Hrvaške (odkup gob na Hrvaškem je organiziran v okviru DROGE- Hrvaška, dejansko pa voden v okviru

odkupa DROGE Portorož). Stroški dejavnosti (število zaposlenih, amortizacija specializiranih vozil-hladilnikov, hladilnih skrinj, vzdrževanje tehnic...) so ostali visoki. Zaradi sezonskega značaja odkupa se je kmalu pojavil problem presežka delavcev in seveda, pri zeliščih, problem počasnega obračanja zalog. Odkup je tako postal vroča tema pogovorov med vodilnimi delavci DROGE in potrebna so bila stalna dokazovanja (poročila odkupa in izvoza) o ekonomski upravičenosti te dejavnosti. V preteklosti se je vedno izkazalo, da sta odkup in izvoz gob dohodkovno zanimiva; z dobro rastjo gob pomladi in jeseni je odkup samo z izvozom uspel pokriti vse stroške dejavnosti.

Uredba naj bi varovala samonikle gobe

S sprejetjem Uredbe o zavarovanju samoniklih gob je vlada omejila odkup oz. opravljanje trgovine s svežimi gobami le na dobra dva meseca v letu (glede na čas rasti gob).

Odkup je dovoljen od 01. 09. do 30. 04. V tako kratkem obdobju trženje z gobami, tako kot nobena druga dejavnost, ne more vzdržati vseh stroškov.

Glede na že predhodno zmanjšanje odkupa (odkup zelišč je bil skrčen predvsem na potrebe lastne proizvodnje) je bilo število zaposlenih zmanjšano na minimum, kar predstavlja resne težave v času odkupa gob. Goba je hitro pokvarljivo blago in jo je potrebno čimprej prodati.

Zaradi manjšega tveganja mora biti povezava med odkupom in prodajo dosledna in hitra. Zato pa je potrebno določeno število ljudi.

S skrajšano sezono gob (pomladanska rast gob se prične v maju, ko je odkup že prepovedan) bo delo popolnoma onemogočeno. Poleg visokih stroškov vzdrževanja opreme so tu ljudje; z zmanjšanim številom delavcev je to dejavnost nemogoče opravljati, za dva meseca odkupa pa je nemogoče zaposliti zadostno število ljudi.

Kaj storiti? Kot v drugih firmah tako bo tudi v DROGI obstoj te dejavnosti prepuščen usodi, nadaljnjim odločitvam vlade, ljudem, ki te dejavnosti ne poznajo ali pa jih poznajo zelo površno.

Goba ali polž - dar narave

Spomnimo se na neustreznega zakon o omejitvi odkupa in izvoza polžev, ki je bil tudi sprejet kot naravovarstveni ukrep. S tem zakonom je prepovedan le odkup polžev v tržne namene, ni pa bilo prepovedano tudi zastrupljanje, ki škoduje tudi drugim živalskim vrstam. Zanimivo bi bilo zvedeti, kakšne rezultate imajo farme polžev, ki jih je s tako silo propagiral polžji lobi v Sloveniji (ta je tudi dosegel zakon o zaščiti polžev). Če primerjamo oba zakona se nam vsiljuje mnenje, da za "gobjo" zakonodaja stoji lobi gojiteljev gob. Vendar na svetu ni države, ki bi gozdne gobe zamenjala z gojenimi. Poleg tega preusmerjanje s trženja gozdnih gob na gojenje gob zahteva ogromno kapitala, do katerega

AKTUALNA TEMA

ne moremo priti, če čez noč sprejeta zakonodaja prepovedi in omejevanja odkupa ter izvoza prične veljati že osmi dan po objavi v Uradnem listu in nam dovoljuje le dva meseca letno opravljati to dejavnost.

Vroča juha - gobja, polžja

Delavci, "vpleteni" v ta dogajanja, se tolažimo s pregovorom "Nobena juha se ne popije tako vroča kot, se skuha". Ne zapiramo pa si oči pred dejstvi. Slovenija je majhna dežela, zato njena naravna bogastva morajo biti zaščitena, a le v pravi meri.

DROGA Portorož se je pridružila protestu slovenskih nabiralcev, odkupovalcev in izvoznikov gob proti omejevanju odkupa gozdnih gob, poslanemu Ministrstvu za kmetijstvo in gozdarstvo dne 14. 09. 1995. Bistvo protesta je v tem, da podjetja, ki že desetletja gospodarijo z gozdnimi gobami, želijo to dejavnost dolgoročno ohranjati in zato zahtevajo bolj urejen odnos do tega področja, podkrepjen s pozitivno zakonodajo in urejenimi nadzornimi službami.

Iz vsebine protesta: ....

Z omenjeno zakonodajo je prizadetih najmanj 4.150 nabiralcev iz cele Slovenije, ki so svoj protest potrdili s podpisom peticije. Med temi je veliko takih, ki jim zaslužek s prodajo gob predstavlja pomemben ali celo edini vir zaslužka. Omenjeno število podpisov smo zbirali 5 dni po odkupnih mestih v Sloveniji. Zbiranje podpisov bo potekalo vso letošnjo sezono, predvidoma do sredine novembra. Prepričani smo, da bomo v tem času zbrali vsaj 30.000 podpisov prizadetih nabiralcev, ki se s sprejeto zakonodajo ne strinjajo.

Slovenska vlada s sprejetjem nove zakonodaje posredno in neposredno ukinja najmanj 81 delovnih mest, saj je v 11 slovenskih podjetjih, ki se ukvarjajo z odkupom in izvozom gob, redno zaposlenih 81 ljudi, ki delajo izključno na tem programu. Pri tem velja poudariti, da so podatki zbrani le iz nam dosegljivih virov, dejanski pa so vsaj dvakrat večji. Delo z gobami je izrazito sezonskega značaja, zato zaposluje vsako leto še 150 do 200 pogodbenih delavcev.

Prizadeta je tudi država

Sprejeta zakonodaja s področja zaščite gob gotovo prizadene tudi samo državo, saj je prodaja gob usmerjena izključno na konvertibilne trge. S prepovedjo in omejevanjem izvoza je tako država ob velike zneske konvertibilnih valut. Za argumentiranje te trditve naj omenimo, da je bil v letu 1994 promet samo 11 slovenskih podjetij, ustvarjen s prodajo gob najmanj 13.724.000 DEM. To zagotovo ni zanemarljiva številka, ob kateri bi se morali zamisliti poleg ostalih predvsem tisti, ki so tako zakonodajo predlagali in tisti, ki so jo sprejeli. ....

Majda VLAČIČ

JUBILANTI

V OKTOBRU praznuje:

20-letni delovni jubilej

MARIJA JUGOVAC iz PC SOLINE

Višina jubilejnih nagrad za SEPTEMBER (izplačila v oktobru 1995):

- za 10 let delovne dobe 33.413,00 SIT
- za 20 let delovne dobe 50.119,50 SIT
- za 30 let delovne dobe 66.826,00 SIT

Iskreno se opravičujemo EGIDIJU ZUDIČU, pri katerem je v prejšnji številki glasila prišlo do neljube pomote. Napačno smo navedli, da je Egidij Zudič iz PC Solin. Egidij Zudič je svoj 30-letni delovni jubilej praznoval v PC ZAČIMBA.

Kadrovska služba

DOGODKI

PRIŠLI - ODŠLI od 1. 9. 1995 do 30. 9. 1995

PRIŠLI:

POBERAJ Damjana, ing. sistema kakov. ŠTABNE SL. del. razm. za določen čas
LUTAR-MARKOVIČ Vladoša tehnik kontrolor PC ARGO del. razm. za določen čas
JUGOVAC Tatjana, kuhar PC ARGO del. razm. za določen čas
VOJVODA Urška, finančni ref. II. FINANCE del. razm. za določen čas
LIPUŠČEK Miroslav proiz. delavec II. PC ZAČIMBA del. razm. za določen čas
JAMNIKAR Antonija proiz. delavka III. PC GOSAD del. razm. za določen čas
SENČAR Nada, proiz. delavka III. PC GOSAD del. razm. za določen čas
POKRIVAČ Gorazd proiz. delavec III. PC GOSAD del. razm. za določen čas
KAVČIČ Nataša, proiz. delavka III. PC GOSAD del. razm. za določen čas
ČURIN Melita, proiz. delavka III. PC GOSAD del. razm. za določen čas
PREŠEREN Gordana, proiz. delavka III. PC GOSAD del. razm. za določen čas
REPEC Helena, proiz. delavka III. PC GOSAD del. razm. za določen čas
ČURIN Sonja, proiz. delavka III. PC GOSAD del. razm. za določen čas

ODŠLI:

LIPUŠČEK Miroslav proiz. delavec II. PC ZAČIMBA presežek
POČIVALŠEK Jožica saldakontist FINANCE sporaz. preneh.
VEBER Valentin dir. informatike SKUPNE SLUŽBE sporaz. preneh.
SAMSA Marjan skladišni delavec PC ZLATO POLJE prekvalifik.
REDŽIČ Samir proiz. delavec III. PC SOLINE potek del. raz. za določen čas
JUGOVAC Tatjana kuhar PC ARGO potek del. raz. za določen čas
JURJAŠEVIČ Jožica proiz. delavka III. PC GOSAD potek del. raz. za določen čas
BRATUŠA Milan proiz. delavec III. PC GOSAD potek del. raz. za določen čas
KUMER Valerija proiz. delavka III. PC GOSAD potek del. raz. za določen čas
PODGORELEC Alojzija proiz. delavka III. PC GOSAD potek del. raz. za določen čas

Na dan 30.9.1995 je bilo v DROGI zaposlenih 723 delavcev, od tega 332 moških in 391 žensk.

V delovnem razmerju za nedoločen čas nas je zaposlenih 634 delavcev, v delovnem razmerju za določen čas pa 89 delavcev, od tega 3 pripravniki.

V DROGA HRVATSKA je bilo v mesecu septembru zaposlenih 18 delavcev.

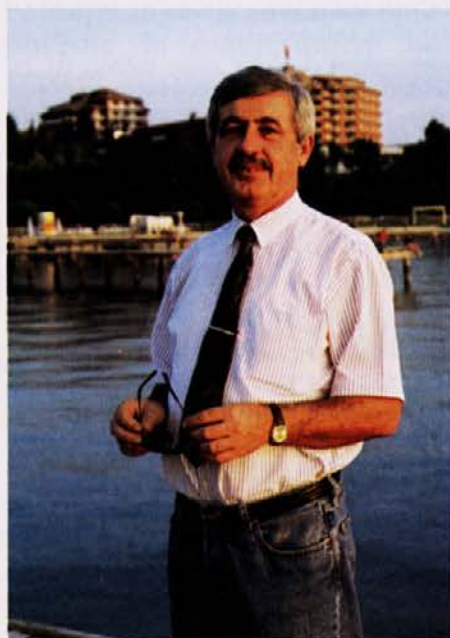
Kadrovska služba

PREDSTAVLJAMO VAM

GORENJCJI DOBRI POTROŠNIKI KAVE IN ČAJEV

O človeku, kakršen je g. BORIS PLAHUTNIK, trgovski potnik DROGE Portorož za GORENJSKO območje, ženske rečemo da je "šarmanten". Najboljših let, rahlo osivel, z brki, veselim nasmehom - a pri priči pripravljen za resen pogovor. Po pravici povedano do zelo resnega pogovora (na prekrasno nedeljsko popoldne v Portorožu) domala ni moglo priti. Stekel pa je sproščen pogovor o prihodu, o delu v DROGI. Boris Plahutnik je Ljubljčan. Doma je iz ene od najdaljših vasi v okolici Ljubljane: iz SAVELJ. Od tam tudi pesem Ljubljanca dolga vas... V okolici te vasi raste veliko zelja in repe, kar prodajajo na ljubljanski tržnici od zgodnje jeseni do pomladi. G. Boris pripoveduje o svojem kraju z ljubeznijo in ponosom.

Vas SAVLJE je znana še po tradicionalnem, zelo starem slovenskem običaju štehvanju. Štehvanje je razbijanje lesenega soda z železnimi kiji. Železne kije jezdec kmečkih tovornih konj vijejo po zraku z njimi jezdijo okoli sodov in jih razbijajo. Ta ljudski običaj je danes živ le še v Savljah in Ziljski dolini.

Kot voznik je g. Plahutnik spoznaval DROGINE izdelke in kupce. To je bila precejšnja prednost. Na delo ga je sprejela g. Boža Kovačič, vodja prodaje. To je bilo ob koncu sedemdesetih let.

"Še danes pomnim, kar mi je dejala ga. Boža Kovačič: Vsaka prodana kila je uspeh!" se spominja g. Plahutnik.

NAŠ GLAS:
Droga je v sedemdesetih letih rasla kot kvas?

Res je prišlo do hitre rasti proizvodnje in razvoja. Za prodajno področje sem dobil gostinstvo, šole in vrtce v Ljubljani. Ob drugem sem imel nalogo čimbolje plasirati program IRIS. (Program IRIS je vseboval DROGINE izdelke v večjih gramaturah, primernih za družbeno prehrano, op.p.).

Z g. Borisom in njegovo mladostno ženo smo sedeli v ZLATEM SIDRU v Portorožu, ko je prišel mimo "gazda", bivši "drogovce".

"Glej, z njim sva prodajala program IRIS," mi pove Boris Plahutnik.
"Pa še res je, kje je že to, Boris..." se odzove g. Jakob Franček.

NAŠ GLAS:
Večkrat si menjaval prodajna področja?

Menjaval ravno ne, ampak dobival nova področja. Odšel je ta, odšel oni, pa sem prevzemal. Začel sem z Ljubljano, naknadno prevzel Gorenjsko po g. Močniku, odšel je g. Jakob Franček, pa sem še po njem prevzel program IRIS...

NAŠ GLAS:
Tudi ti, Boris, prodajaš ob državni meji...

Kar ob dveh, avstrijski in italijanski. Po letu 1991 je nastal velik osip tako enih kot drugih kupcev. Takrat predvsem zaradi predsodkov v zvezi s politično - vojnimi dogodki, danes pa še zaradi nečesa: višjih cen kot jih imajo doma. Pridejo le po bencin, tako kot na Škofljah, saj veš... v Kranjski Gori ni turistov (ta čas, op.p.), za bencin pa so kolone... tu pri nas je cenejši za 30-40%!

NAŠ GLAS:
Sicer pa so Gorenjci "oherni", (varčni, op.p.), mar ne?

Gorenjci so dobri potrošniki kave in čajev. Resda prej vprašajo koliko stane, in nato kupijo, saj spoštujejo vsak tolar.

Če Gorenjcu rečeš, da je stiskaški, ti odgovori: zato pa nekaj imamo! Gorenjska miselnost o porabništvu je najbližja evropski. Gotovo pa je to povezano s težjim pridobivanjem skorjice kruha že v preteklosti..

NAŠ GLAS:
Boš tudi ti dejal, kot tvoja predhodnika, da je DESORTIRANOST (pomanjkanje artiklov na zalogi) rak rana prodaje v DROGI?

Velikokrat kaj manjka, od 5 do 10% artiklov stalno manjka. Glede na dokaj obsežen asortiman pa je to objektivno, čeprav ne rečem - v celoti objektivno. V NAŠEM GLASU sem prebral - o krogu NABAVA/PROIZVODNJA/PRODAJA. Rekel bi da sta proizvodnja in prodaja kar usklajeni, a nabava - manj. Vedeti namreč moramo, da artikel, ki ga ni več dni na polici, izgubi svoje mesto, zamenja ga drugi artikel - to je enak druge firme! Šolske primere imamo: naše ARGETE (kokošje paštete) ni, zato pa je na isto mesto prišla konkurenčna kokošja pašteta. Tako je to.

NAŠ GLAS:
Je z akcijskimi prodajami kaj bolje? Mislim na zaloge.

Akcije so sploh težava. Težko je sicer predvideti, koliko blaga bo potrebno za določeno akcijsko prodajo. Zato pa jo je potrebno toliko bolj celovito pripraviti: marketinško, rokovno in zalogo! Da ne pride do hude krvi med kupci. Ugled je draga zadevščina, dobiti ga je težko, zgubiti pa nič lažjega!

NAŠ GLAS:
Velikih mest nimaš dosti: Kranj, Kamnik, Jesenice... Škofja Loka - tu je doma konkurenčna LOKA KAVA?

LOKA KAVA je res naša močna konkurenca. Je pa tudi tam, na Gorenjskem, doma.

V DROGO Portorož g. Plahutnik ni prišel kot trgovski potnik. Zaposlil se je že kot študent (med počitnicami) daljnega leta 1970, in sicer kot šofer - voznik v skladišču takratne odkupne postaje DROGE v Ljubljani, na Prečni ulici. Nasledil je, sedaj že pokojnega, g. Srečka Dolenc. Trgovski potniki so takrat bili g. Kovačič, g. Fabjan, g. Močnik, ga. Božičeva in drugi. Takrat je že začel delati tudi g. Faganel, ki ga je NAŠ GLAS predstavil v prejšnji številki.

Za Ljubljano je bil trgovski potnik g. Lojze Podlogar. S kolesom se je vozil po Ljubljani in prodajal izdelke DROGE. Boris Plahutnik si je po tistem želel postati trgovski potnik. In g. Podlogar, kot bi mu bral misli je rad govoril: "Boris, ko jaz odidem, me boš ti nasledil."

PREDSTAVLJAMO VAM

Naša kava je kvalitetna, nesporno. Zadnje čase pa nekako varira. Rahlo kiselkast okus naj bi bil lastnost sveže kave, a če ne gre ... smo pač ljudje navajeni na določen okus in preden ga zamenjamo... steče precej vode!

NAŠ GLAS:
Kaj pravijo "ustvarjalci" kvalitete kave?

Zelo spoštujem g. Tulovo in vse, kar je s strokovnim delom dosegla pri res močni tradicionalni kvaliteti kave BARCAFFE, pred kratkim se je udeležila sestanka potnikov, ampak mi - kot pravi g. Faganel, ambasadorji na trgu - pač poslušamo kupce in oni so zadnji sodniki našega skupnega dela!

NAŠ GLAS:
In če tem kupcem kaj ni všeč, tega ne naročijo, ali naročijo manj, potniki pa imate plan prodaje, mar ni tako?

Tako je. Trudiš se doseči, oz. preseči plan. Če je konkurenca huda (in to je), če nimaš artiklov (in to tudi je) je plan težko doseči.

NAŠ GLAS:
Prodajal si po raznih območjih, ampak Ljubljano in Gorenjsko imaš tako rekoč v malem prstu. Kakšna je druga problematika, Povej, kako gre z distribucijo, administracijo?

Distribucija (dostava blaga iz skladišč DROGE kupcem, op.p.) je dovolj hitra, ažurna. Bile so težave, a so mimo. Večjim grosistom dobavljamo iz Portoroža, manjšim iz našega skladišča v Ljubljani. Kar gre.

NAŠ GLAS:
Sedaj bom jaz preverila uspeh svojega dela - pisanja. Že prvi v nizu predstavljenih potnikov, g. Marjan Grižon, je bil mnenja, da bi tudi trgovski potniki morali na (večje, evropske) sejme prehrabnih artiklov. Iz DROGE je šlo kar nekaj ljudi na sejem ANUGA (svetovni sejem prehrabnih artiklov in tehnologije). Si bil med njimi?

Nisem bil med njimi. S pisanjem nisi uspela. Kdaj drugič, mogoče. Piši naprej! Gotovo pa je ANUGA izobraževanje, primerno in potrebno tudi za trgovske potnike. Na ANUGI se zbere vsa slovenska trgovina. Poznam ničkoliko poslovođij, tudi manjših trgovskih centrov, ki redno obiskujejo ANUGO.

NAŠ GLAS:
Ste bili trgovski potniki letos deležni kakršnega koli izobraževanja?

Letos še ni bilo nobenega izobraževanja.

NAŠ GLAS:
Boris, zmanjkuje mi vprašanj. Povej mi ti, kar te nisem jaz vprašala.

NAŠ GLAS:
Kje te čevlji žuli, na primer?

Žuli me, žuli. O tem pa ne bom nič rekel, ker sem že kar nekaj rekel, pa nič!

NAŠ GLAS:
V redu, le reci na kratko, zavito, prikrito - nekdo bo že uganil, za kaj gre!

Naj bo! Za NAŠ GLAS! Firma, kot je DROGA PORTOROŽ, mora imeti enoten cenik za vse DROGINE kupce v Sloveniji!

NAŠ GLAS:
Ima mar več cenikov?

NA ŽALOST!

NAŠ GLAS:
Trgovski potniki in vodstvo DROGE imate s kupci redna srečanja, tudi družabne vsebine? Kaj o tem pravijo naši kupci?

A, ha! Lepo sprejeto od kupcev. Nazadnje smo imeli izlet z ladjo LAHO po slovenskem morju. Ogleдали smo si tudi SOLINARSKI MUZEJ. Ob tej priložnosti moram reči, da so bili moji kupci zelo zadovoljni. Pripombe pa so bile - če smo že na morju, bi na jedilniku lahko bila kakšna riba...! Kmečkega turizma pa bi se tudi od Gorenjcev kaj naučili.

Sicer pa, resno mislim, s srečanja smo skromni. Morebiti takega mnenja niso vsi delavci DROGE, a za ostale poslovne odnose doma da o tujini ne govorimo - še veliko premalo naredimo za kupce našega blaga. Priznati moram, da se v tem smislu nekaj premika - po zaslugi g. Adlerja in g. Požarja.

NAŠ GLAS:
Drugače si s svojim delom zadovoljen?

Zadovoljen. Sedaj sicer že tudi obiram sadove svojega dolgoletnega dela. Ustvariš si znanje, ugled, dobre odnose - in gre! Toda v teh novih časih so tudi sadovi kislega okusa...

NAŠ GLAS:
Ko te takole, poslušam se mi zdi, da ti delo ni le nuja in prisila, pač pa tudi ljubezen do dela, ki ga opravljaš.

Tako je.

NAŠ GLAS:
Kaj je Boris Plahutnik brez DROGE Portorož? Kaj počne? Kako preživlja svoje proste dni? Ne da bi vdiral v tvojo zasebnost, ampak radi bi vedeli, če imaš kakšen hobi.

Moji hobiji so povezani s Cerknjskim jezerom! Tam preživim svoj prosti čas. Malo ribarim, polham, malo gobarim, sadjarim.

NAŠ GLAS:
Kakšne ribe pa so tam, v Cerknjskem jezeru? Postrvi?

Tega nikar ne reci, tam doli! Kje pa! So pa druge, velike ribe. Ščuke, teh je največ. Je klen, rdečerepka, linj, menk. Menk je zaščiten riba. So pa že tudi "nove" ribe - krapci in ostrži.

NAŠ GLAS:
Cerknjsko jezero tudi presahne? Kaj se zgodi z ribami?

Ko Cerknjsko jezero začne presihati, požiralniki požrejo vodo. Ribiči v tem času budno pazijo, da ob pravem času odlovijo ribe, da ne poginejo. Zajete ribe ZAVOD ZA RIBIŠTVO proda drugim ribiškim družinam. Nekaj jih ko se voda povrne - seveda vržejo nazaj v jezero.

NAŠ GLAS:
Z ženo Niko imata dva odrasla sina. Ali hodita z vama na Cerknjsko jezero?

O, ja! Kje pa. Midva z ženo greva. Sinova, eden že študent, drugi dijak pa ostaneta doma, in vem, kako uživata, kadar mačke ni doma... pa je kar prav tako kot je. Lepo nam je.

NAŠ GLAS:
Kaj pa srečanja DROGE, na izlete tebe ni?

Mi potniki smo hočeš - nočeš dislocirani. Pokličemo se, greš ti - ne greš, in če drugi ne gredo, ne grem niti jaz. Tako nekako. Naše delo je precej terensko. Veliko smo odsotni. In za družinsko življenje so vikendi kar prekratki.

NAŠ GLAS:
Boris, sedaj, ko boš v NAŠEM GLASU, te bodo mnogi spoznali. In povej za zaključek najinega klepetata, kaj ti misliš, o našem časniku?

NAŠ GLAS? Preberem ga v celoti, ne samo jaz, pač pa vsi moji družinski člani. Je res O.K.. Lepo, da ga imamo. Rad pa bi vprašal, ali ga pošiljate tudi upokojenim delavcem. Ko me srečajo vprašajo "Kako je kaj v DROGI?" Vem, da bi NAŠ GLAS radi prejeli.

NAŠ GLAS:
DROGA je že kar "stara", 30 let že ima. Upokojencev je kar nekaj. Mogoče katere od njih ta časnik ne zanima. Pošiljamo pa ga vsem, ki na kakršenkoli način izrazijo željo, da bi ga dobivali. Boris, pogovor sva začela z upokojenimi delavci, pa ga še zaključiva. Lepo je bilo poklepetati s tabo in tvojo Niko. Hvala lepa in nasvidenje.

Hvala tudi tebi in NAŠEM GLASU.

Dragica MEKIŠ

DELNIČARSKA RUBRIKA

NA SKUPŠČINI DELNIČARJEV LAHKO GLASUJETE SAMI ALI PREKO POOBLAŠČENCA

Lastninjenje našega podjetja zaključujemo in prva skupščina delničarjev naj bi bila sklicana še letos. Več kot 8000 ljudi je kupilo Droge delnice, s čimer so si pridobili tudi delničarske pravice. Pravica do udeležbe in pravica glasovanja na skupščini delničarjev sta gotovo med pomembnejšimi, saj lahko tako vsak delničar sodeluje in vpliva na odločanje o poslovni in razvojni politiki podjetja.

KAKO LAHKO URESNIČIMO PRAVICO GLASOVANJA NA SKUPŠČINI?

Vsak delničar lahko sodeluje na skupščini s toliko glasovi, kolikor ima delnic. Če ste na primer vložili certifikat v vrednosti 300.000 tolarjev v interno razdelitev DROGE, potem ste dobili 30 delnic in prav toliko glasov. Delničarji, ki so kupili naše delnice v javni prodaji, jih imajo manj: cena delnic iz javne prodaje je zaradi velikega povpraševanja že zrasla za 30 odstotkov, zato so na primer za 300.000 tolarjev dobili 24 delnic in prav toliko glasov.

PRIPRAVA NA SKUPŠČINO

Kdaj in kje bo skupščina delničarjev, bo objavljeno mesec dni prej v dnevnem časopisju, obvestilo pa bo izšlo tudi v Našem glasu ali bo objavljeno na oglasnih deskah ali okrožnici. V najavi bo objavljen dnevni red in predlog sklepov, o katerih bomo glasovali. Gradivo za skupščino bo na voljo najmanj 10 dni pred skupščino na sedežu družbe.

OSEBNO SODELOVANJE NA SKUPŠČINI

Vsak delničar lahko na skupščini sodeluje in glasuje sam. Glasujete lahko tudi za svoje mladoletne otroke, posvojence in osebe, ki ste jim uradni skrbnik. Če želite na skupščini sodelovati sami, morate najkasneje tri dni pred skupščino pisno prijaviti svojo udeležbo.

SODELOVANJE NA SKUPŠČINI PREKO POOBLAŠČENCA

Vseh 8000 delničarjev iz vse Slovenije gotovo ne bo moglo osebno priti na skupščino. Pooblaščenec pa bo lahko enostavno in učinkovito glasoval za vsakega delničarja, ki ga bo za to pisno pooblastil.

KAJ OMOGOČA GLASOVANJE S POMOČJO POOBLAŠČENCA?

Vsaka delnica pomeni en glas. Zato bo imel pooblaščenec, ki bo glasoval v imenu večjega števila delničarjev, večji vpliv pri glasovanju. Obenem pa bo zastopal tudi mnenje posameznikov, ki ga bodo s svojim mnenjem o predlaganih sklepih skupščine seznanili in pooblastili, da zastopa. Odločitev o glasovanju bodo delničarji lahko prepustili pooblaščenca - če ne bo imel posebnega pooblastila, bo glasoval tako, kot bi v enakih okoliščinah ravnal v lastni stvari.

Delničarji lahko izpolnijo pooblastilo tudi za svoje otroke, posvojence in osebe, katerih uradni skrbniki so. Velja do pisnega preklica in bo hranjeno v podjetju oziroma v za to pooblaščen organizaciji.

V zadnji številki Delničarja smo predstavili 15 naših delničarjev, ki so se strinjali, da bodo postali pooblaščenca za delničarje DROGE. Vsi pooblaščenca so bili izbrani in sta jih soglasno podprla vodstvo podjetja in svet delavcev ter sindikat podjetja. Med njimi je šest delavcev, zaposlenih v DROGI, dva sta naša upokojenca, sedem delničarjev pa je iz javne prodaje. Vsi pooblaščenca so ugledni in uspešni strokovnjaki na svojem področju, seznanjeni s podjetjem in zakonodajo. Vsak izmed njih je gotovo vreden zaupanja.

Lili PEČAR - IVANEK

Lavra MUNDA

ISKRENE ČESTITKE

*Dolgoletnemu direktorju, sedaj že v pokoju -
DROGE PORTOROŽ*

g. MARČELU KRALJU

*iskreno voščimo ob življenjskem jubileju,
ki ga je praznoval zadnje septemberske dni.
Želimo mu obilo zdravja in dobre volje.*

Vsi iz DROGE PORTOROŽ.

SVET DELAVCEV

PRED NAMI JE ŠE VELIKO NEZNANK

V reviji Medium je izšel intervju Karin Krmac Renko s Heleno Primožič, predsednico Sveta delavcev v DROGI Portorož.

V uvodu je ga. Karin Krmac Renko vprašala, kako smo v naši firmi razdelili kapital in kako so potekale volitve v svet delavcev. V nadaljevanju pa se je razvil naslednji pogovor:

- Kakšen je bil odnos vodilnih do uvedbe soupravljanja v podjetju in kakšen je ta odnos danes?

Moram reči, da posebnih negativnih odklonov pri vodstvu ni bilo. Soupravljanje delavcev je bilo pri vodstvu sprejeto kot pravica, ki jo Zakon predvideva in katero smo delavci tudi izkoristili.

- Kaj ste v dosedanem procesu uvajanja soupravljanja najbolj pogrešali? So bile to informacije, dodatno znanje ali kaj drugega?

Glede na nove pojme in bistveno razliko med samoupravljanjem ter soupravljanjem je jasno, da smo se predstavniki sveta delavcev srečali z veliko neznankami, ki jih bomo v bodoče poskušali razrešiti s samoizobraževanjem, organiziranim strokovnim izobraževanjem ter medsebojno izmenjavo znanj in mnenj.

- Menite, da zaposleni v Drogi dovolj dobro poznajo možnosti, ki jim jih daje Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju, in kakšen je bil in je njihov odnos do soupravljanja?

Mislím, da se delavci nikoli niso, pa se tudi sedaj ne bodo neposredno ukvarjali z zakoni in njihovimi vsebinami. Sam Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju je velika novost, ki smo si jo začeli šele pojasnjevati. Ko bomo bolj "domači" z njim, bomo lahko člani sveta delavcev posredovali informacije delavcem. Večina delavcev še vedno ne pozna razlik med delovanjem delavskega sveta in sveta delavcev. Kljub temu pa imajo do sveta delavcev pozitiven odnos in od nas tudi veliko pričakujejo.

- Kako si vi predstavljate delo organa, katerega predsednica ste?

Področja dela sveta delavcev so definirana z Zakonom. Z upravo se moramo samo še domeniti za način sodelovanja ter komuniciranja. To je delovanje sveta delavcev v smeri uprave. V smeri sodelovanja z delavci pa sem mnenja, da bi morali prisluhniti utripu delavskega toka v firmi, zaznati probleme, določiti njihovo težo ter ukrepati (se sestati in nakazati rešitve v obliki pobud). Otresti se moramo delegatskega načina delovanja ter se zavedati, da so nas delavci izvolili zato, da jim pomagamo pri uveljavljanju pravic, skladno z zakonodajo ter akti podjetja. Kdaj bomo v njihovem imenu upravičeno uveljavljali pravice pa moramo presoditi sami.

- Podatki o številu izvoljenih svetov delavcev na Obali kažejo, da pravega zanimanja za soupravljanje pravzaprav ni. Kje

se po vašem skrivajo glavni razlogi za tak odnos zaposlenih?

Ne bi rekla, da delavci ne kažejo zanimanja. Vsaj za našo firmo to ne velja. Mislím pa, da je edini korak, ki ga lahko pričakujemo od delavcev (saj jih moramo gledati kot neorganizirano množico ljudi, ki ne pozna dobro svojih zakonskih pravic) ta, da se opredelijo za svet delavcev. Toda tudi tu ne gre brez ožje skupine iniciatorjev. Vse naslednje korake za soupravljanje mora narediti svet delavcev in izkoristiti dane zakonske možnosti. To kar sem povedala velja seveda za večje firme, ki imajo tako kot mi, profitne centre (ali druge organizacijske enote) "razmetane" po celi Sloveniji.

Povzeto po MEDIUMU -
Glasilu Obalnih sindikatov Koper

SOODLOČANJE IN SOUPRAVLJANJE DELAVCEV

28.09.1995 je bil v sejni sobi uprave DROGE organiziran seminar o sodelovanju pri upravljanju delniške družbe. Vodil ga je doc. dr. Drago Mežnar.

Predavatelj nam je v uvodu predstavil zgodovino soupravljanja ter nastanek Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju. Kot model za našo zakonodajo je bil izbran nemški model soupravljanja. Pri tem so se določene vsebine skozi parlamentarne razprave oddaljile od vsebin v izvirniku. Že naslov našega zakona je drugačen od originala, saj vsebuje besedo upravljanje, medtem ko zakon predpisuje soupravljanje in soodločanje delavcev.

Druga večja ovira za izvajanje zakona v praksi so določbe, ki predpisujejo delovanje delavskega direktorja. Kot član uprave deluje samostojno ter na lastno odgovornost, kot delavski direktor pa zastopa in predstavlja interese delavcev glede kadrovskih in socialnih vprašanj. Slednje pa ni več samostojno delovanje.

Naslednji temi predavanja sta bili: soodločanje in soupravljanje delavcev. Soodločanje delavcev se izvaja preko sveta delavcev, ki z upravo sodeluje tako, da

- ga uprava obvešča
- ima z upravo skupno posvetovanje ter
- sodeluje pri odločitvah (soodločanje).

Omenjen je bil tudi dogovor med svetom delavcev in upravo, ki ureja način sodelovanja.

Ker je predavatelj že sodeloval pri sestavi takega dogovora (v podjetju LEK), je g. Ivan Majcen, pomočnik direktorja, predlagal, da bi sodeloval tudi pri pripravi dogovorov v našem podjetju.

Delavci sodelujejo pri soupravljanju preko članov v nadzornem svetu, ki jih izvoli svet delavcev. Člani nadzornega sveta morajo varovati tajnost podatkov, kar lahko predstavlja določene probleme pri komuniciranju s svetom delavcev.

Sledil je razgovor, v katerem je predavatelj odgovoril na nekaj praktičnih vprašanj, ki so jih zastavili slušatelji.

Naslednje predavanje o soupravljanju ter organih delniške družbe bo predvidoma v drugi polovici oktobra.

Helena PRIMOŽIČ

INTERNET

NIČ DRUGEGA KOT VELIKANSKO ŠTEVILO RAČUNALNIKOV ...!

Z letošnjim poletjem se je DROGA aktivno vključila v največjo računalniško združbo sveta - omrežje vseh omrežij, bolj znano pod imenom Internet. Internet ni nič drugega kot velikanško število računalnikov, od osebnih do največjih super računalnikov (računajo, da jih je 5 milijonov), povezanih najprej v manjša, lokalna omrežja (teh je okoli 70000 na vsem svetu), ki so povezana v svetovno mrežo preko različnih telekomunikacijskih zvez. Te so satelitske in optične povezave, pa tudi navadne telefonske zveze. Sodijo, da je na svetu trenutno 50 milijonov uporabnikov Interneta, številka se dnevno povečuje.

S pomočjo podjetja ARNE iz Ljubljane smo postavili strojno in programsko opremo, ki nam je omogočila povezavo z Internetom:

samo del DROGE šteje kot raziskovalna institucija. Ponudniku komercialne priključitve plačujemo:

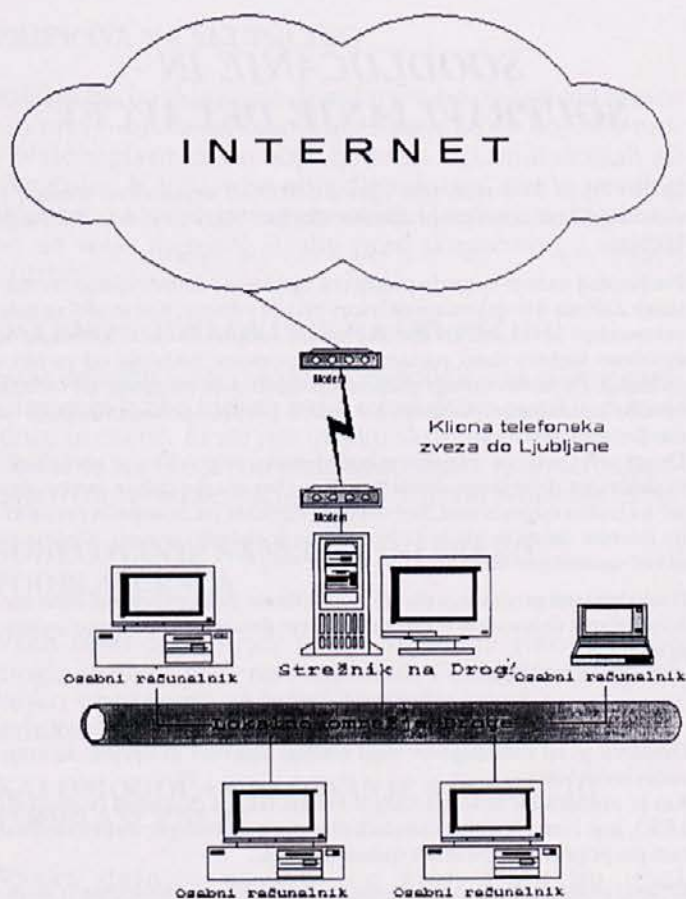
- redno naročnino,
- priključni čas,
- promet podatkov.

Telekomu pa stroške telefonske povezave s ponudnikom storitve, v našem primeru je to Nil iz Ljubljane. Naslov DROGE v Internetu je @droga.si.

Kaj nam nudi Internet? Predvsem nam olajšuje izmenjavo in iskanje informacij:

- elektronsko pošto;
- izmenjavo podatkov oziroma dokumentov,
- iskanje informacijskih virov (komercialne ponudbe, knjižnično gradivo, originalne dokumente raziskovalnih ustanov,),
- pregled informacij v hipertekstnem načinu (WWW ali World Wide Web načinu), kjer ima vsako besedilo več "vrat", ključnih besed, ki nas popeljejo v naslednjo informacijo, ki je lahko kjerkoli na svetu.

Sedaj je DROGA samo odjemalec storitev Interneta, za naslednje leto načrtujemo, da bo DROGA predstavila sebe in svoje izdelke v hipertekstnem omrežju WWW. Predstavitev je komercialno zanimiva, saj omogoča multimedijски opis podjetja (poleg besedila še sliko in zvok) in začetek računalniškega trženja izdelkov, prav tako omogoča obveščanje številnega občinstva o dogajanjih v podjetju.

Na Internet se lahko priključimo preko najbližjega ponudnika Internetovih storitev. V Sloveniji je takih ponudnikov več. Akademsko omrežje ARNES omogoča brezplačen dostop do Interneta nekaterim ustanovam (raziskovalne organizacije, knjižnice, šole ...), SInet je komercialno omrežje, del evropske mreže EUnet. DROGA je povezana v obe omrežji, ker se

Delavci iz AOP priključujejo na Internet posamezne uporabnike lokalnega računalniškega omrežja v DROGI. Za te uporabnike smo 26. septembra 1995 organizirali osnovni tečaj o uporabi računalniških orodij za medsebojno povezavo v DROGI (lokalno elektronsko pošto) in seveda za dostop do Interneta. Seminar je vodil gospod ANDREJ DOLNIČAR iz ljubljanskega podjetja ARNE, udeležilo se ga je 14 delavcev DROGE.

Rado LIPOVEC

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

TEČAJ NOTRANJA ALI INTERNA PRESOJA SISTEMA KAKOVOSTI

9. in 10. oktobra je v sejni sobi DROGE Portorož potekal tečaj **Notranja presoja sistema kakovosti**. Udeležilo se ga je 18 zaposlenih iz različnih organizacijskih enot, vodila pa strokovna sodelavka Slovenskega inštituta za kakovost iz Ljubljane ga. **Tatjana Žagar**. Namen tečaja je bilo podrobno seznanjanje udeležencev z zahtevami standarda ISO 9001 in usposabljanje za presojo učinkovitosti postavljenega sistema v našem podjetju.

Kaj je notranja ali interna presoja sistema kakovosti?

Pri notranji presoji usposobljeni sodelavci ugotavljajo skladnost med tem, kar smo zapisali v organizacijske predpise, navodila in Poslovnik kakovosti ter tistim kar v resnici na delovnih mestih delamo.

Koga bodo presojevalci presojali?

VSE ZAPOSLENE v DROGI Portorož - vsakega posameznika, ne glede na delovno mesto. VSI SMO POMEMBNI IN ODGOVORNI, da je delo opravljeno pravilno in s tem tudi učinkovito.

Vodstvo bo obravnavalo ugotovitve in planiralo ukrepe, ki bodo izboljšali naše delo.

Maruška LENARČIČ

STANDARDI ZA SISTEM VODENJA PODJETJA Z VIDIKA VAROVANJA OKOLJA - EMS

V septembru sem se udeležil seminarja s tem naslovom, ki ga je organiziral Slovenski inštitut za kakovost in meroslovje.

Seznani so nas s trendom zagotavljanja kakovosti poslovanja v prihodnosti. Sistem vodenja podjetja z vidika varovanja okolja (Environmental Management Systems - EMS) je bolj kakovosten kot ISO 9001. Če smo se pri uvajanju ISO 9001 standardov omejevali predvsem na zagotavljanje kakovosti *proizvoda* (in s tem na zadovoljevanje kupčevih zahtev), je potrebno za zagotavljanje EMS pojem proizvoda razširiti. Poleg namernega proizvoda (izdelka), moramo obvladovati tudi nenamerne proizvode. To so npr. emisije, odpadki, poraba energije, uporaba zemljišča in vsi vplivi na okolje. Upoštevati je treba zahteve kupcev, pa tudi, zahteve vseh zainteresiranih "partnerjev" - to so širša javnost, lokalna skupnost, mediji, dobavitelji in kupci, konkurenca, delničarji, državni organi...

Seveda so bili pri uvajanju EMS najhitrejši Američani, Britanci in Skandinavci, čemur je sledila Evropska skupnost, ki je sprejela že več kot 200 predpisov o varovanju okolja.

Trenutno se za sistem vodenja z vidika varovanja okolja uporablja Britanski standard BS 7750, v pripravi pa je ISO 14000, ki bo vključeval prav elemente varstva okolja v obstoječe sisteme ISO.

ZAKAJ EMS ? MED RAZLOGI ZA UVAJANJE EMS SO:

- pritisk potrošnikov in okolja
- pomoč pri uskladitvi z zakonskimi zahtevami
- obvladovanje tveganja (nastanek EMS so vzpodbudile naravne katastrofe)
- zniževanje stroškov (poskusite izračunati ceno proizvoda s cenami energije in vode v EU in boste verjetno storili VSE za varčnejšo porabo).

Sistem EMS vključuje tudi presoje ustreznosti (Environmental Auditing), ki naj bi pomenile pomemben dejavnik v mednarodni trgovini, saj podjetja znotraj EU od svojih držav že zahtevajo, da ohranijo njihovo konkurenčnost z uvajanjem EMS. Podjetje z vpeljanim sistemom EMS naj bi torej imelo tržno merljivo prednost pred konkurenco.

V Sloveniji smo verjetno še daleč od vzpostavitve podobnega sistema. Premiki v smeri varovanja okolja so sicer vidni (vpeljuje se princip: "onesnaževalec plača"), sicer pa bodo zaenkrat za EMS zainteresirana predvsem izvozno usmerjena podjetja. Vendar: menda gremo v Evropo, kaj ne ?

Peter METLIKA

SEJMI, KONFERENCE, OBISKI

ANUGA 1995

“Na največjem prehranbenem sejmu nič sapojemajoče novega!” je bila poglavitna ugotovitev sodelavcev, ki so na takem sejmu, ki se prireja v Koelnu v Nemčiji vsako drugo leto, bili že večkrat. To ni nujno slabost, saj vemo, da se tudi prehrabene navade ljudi relativno počasi spreminjajo. Novosti so predvsem na področju trženja izdelkov. Poleg kakovosti izdelkov so pomembna tudi tako imenovana prikladna pakiranja, različno prilagojena za večja in manjša gospodinjstva. S spremenjenim stilom življenja vse bolj narašča potreba po pripravljenih obrokih. V tej

skupini izdelkov je še posebej izstopala “etno” hrana - nacionalne jedi, in sicer italijanske, mehiške in indijske, večinoma v zamrznjeni obliki.

Tudi na področju začimb so bile mešanice za te jedi posebej izpostavljene. Veliko podjetij je predstavilo razne vrste rižot in testenin v vrečkah. Imajo pa na tem področju multinacionalna podjetja veliko prednost. Tako je predstavnik Maggija (ki je v okviru koncerna Nestle) razlagal, kako so ravno za področje testenin v vrečkah pristopali k razvoju izdelkov na ta način, da je bila testno tržišče za to

skupino izdelkov Italija. Napovedujejo, da bodo s prihajajočo združitvijo Evrope takšne multinacionalke lahko resno ogrozile obstoj nacionalno usmerjenih podjetij.

Zdrava in dietna prehrana je na sejmu zavzemala zelo velik del ponudbe. Razstavljeni so bili razni plodovi (oreščki, suho sadje), žitarice za zajtrk, soja kot nadomestek za mesne in mlečne jedi, vitaminski preparati in še in še. Ob naraščajoči ekološki zavesti je ekološko neoporečna embalaža ravno tako zelo pomembna. In še nekaj - na razstavnih prostorih sem celo zasledila napise “Smo v procesu pridobivanja certifikata za kakovost 9001”. Inovativnost v predstavitvah na sejmu tudi zasluži posebno pozornost, saj ni lahko biti opažen med 6.336 razstavljalci iz preko 100 držav. Tako so plesalke iz Brazilije, dežele krompirja, večkrat na dan pritegnile množice obiskovalcev s svojim izzivalnim plesom, ki ga je spemljalo bučno bobnanje. Krompir zajema v programu Knorr pomembno mesto, zato so se odločili za tako živahno predstavitev. S klavirjem, pobarvanim v sir emental, se ni mogel predstaviti nihče drug kot združenje švicarskih sirarjev. S čudovitim plesom Indijk je pritegoval obiskovalce proizvajalec čajev, ki je lansiral ledeni čaj, izdelek, ki je v velikem delu sveta že zelo uveljavljen kot osvežilni napitek. Skratka, inovativnost v predstavitvah res ni imela meja.

Na koncu smo se vsi, ki smo si sejem ogledali, sestali, izmenjali mnenja ter izluščili nekaj programov izdelkov, ki bi bili za DROGO potencialno zanimivi. Sedaj pa sledi težji del - AKCIJA, ki zadeva proučitev tehnoloških in tržnih možnosti za posamezne izdelke.

Tjaša ULČAR

SEJMI, KONFERENCE, OBISKI

OBISK KONFERENCE EURO-FOOD-CHEM VIII

EuroFoodChem je konferenca živilskih kemikov evropskih držav. Organizirajo jo vsako drugo leto v enem od evropskih mest. Letos je bila osma po vrsti - na Dunaju. Teme letošnjih predavanj so bile: pregled sedanjega stanja analitike na področju živilske kemije in predstavitev "tem prihodnosti".

Vsebina je bila obogatena s praktičnimi primeri iz analitičnih laboratorijev živilske industrije in inštitutov, predstavljenih na posterjih.

Glavne teme so bile:

- priprava vzorcev, vzorčevanje,
- kromatografske metode in sklopitvene tehnike,
- tehnike z uporabo senzorjev,
- spektroskopske metode,
- bioafinitetne metode.

Nataša GLADOVIČ
Helena PRIMOŽIČ

KUPCI - NAŠI GOSTJE

Da bi še bolj poglobili vezi s tistimi osebami v trgovskih podjetjih, ki imajo kar najbolj konkreten stik z našimi izdelki in ki operativno odločajo o nabavi in distribuciji izdelkov, smo konec septembra povabili v Portorož nabavne in prodajne komercialiste ter vodje skladišč pomembnejših kupcev.

Na dveh srečanjih smo se sestali z 80 povabljenimi, ki so prišli z vseh koncev Slovenije. Z ladjo LAHO smo se popeljali po slovenskem morju, organizirali smo ogled Muzeja solinarstva in ob domači hrani in kapljici v kmečkem turizmu Mahnič preživeli nekaj prijetnih uric ob kramljanju o poslovnih in drugačnih zadevah.

Sicer pa smo poleg teh dveh skupinskih srečanj sprejeli v septembru še dve skupini, ki sta v Portorož prišli z avtobusi. Bili so to naši poslovni partnerji iz MERCATORJA SLOGE iz Gornje Radgone ter iz TUŠA iz Slovenskih Konjic.

Ustvarjanje pristrčnega prijateljskega vzdušja bo zagotovo pripomoglo k uspešnejšemu delu trgovskih potnikov na terenu in še pozitivnejšemu odnosu do DROGE in njenih izdelkov.

Silvo POŽAR

ZIMSKE POČITNICE, PRAZNIKI

RAZPIS

za zimovanje - počitnikovanje v zimski sezoni '95/'96, ki traja od 1. 10. 1995 do 31. 5. 1996 v počitniških stanovanjih/prikolicah/ DROGA Portorož.

KANINSKA VAS B O V E C

Dve počitniški stanovanji s 6 ležišči - 23 DEM/dan

Tri počitniška stanovanja s 4 ležišči - 20 DEM/dan

PRIJAVITE SE LAHKO ZA POČITNIKOVANJE V LOPARIH ALI MAREDI - zaradi manjšega povpraševanja po apartmajih na morju v zimski sezoni ROK prijave ni omejen.

ROK ZA PRIJAVO V APARTMAJIH V KANINSKI VASI 31. 10. 1995

Vsi, ki želite počitnikovati v navedenih počitniških apartmajih DROGE Portorož, izpolnite obrazec **PRIJAVA ZA ZIMOVANJE/POČITNIKOVANJE**; dobite ga v tajništvu PC ali službah.

Izpolnjen obrazec pošljite na naslov: DROGA PORTOROŽ - KSS, Seča 91 Portorož / za počitnikovanje.

NOVO: V prikolicah BARCAFFE v campu ŠOBEC Lesce /pri Bledu/ boste lahko počitnikovali že od 1.5.1996 do 30.9.1996. Za slednje smo se odločili, ker je polletni pavšal bolj ugoden kot sezonski /julij, avgust/ ostalo pa zimovanje.

Ne pozabite na jesenske šolske počitnice, božično-novoletne praznike, zimske šolske počitnice, velikonočne praznike ter na pomladanske in prvomajske počitnice.

KJERKOLI ŽE, IMEJTE SE LEPO.

NOVOSTI

NAŠE NOVE OGLASNE DESKE

DEVETNAJSTIM ŽIVORDEČIM OGLASNIM DESKAM SO SE PRIDRUŽILE TUDI SKRINJICE PREDLOGOV

Konec septembra smo v vseh PC in službah Droge izobesili nove oglasne deske, ob katerih visijo tudi skrinjice predlogov. Na oglasnih deskah boste, kot doslej, našli informacije in obvestila, skrinjice pa smo namenili vašim predlogom, vprašanjem in pripombam. Vse oglasne deske imajo poslej tudi uradno skrbnico, ki bo skrbela za njihovo urejenost ter pravočasno praznjenje skrinjic predlogov.

ČEMU JE NAMENJENA SKRINJICA PREDLOGOV?

Prepričani smo, da bi velikokrat radi kaj povedali ali vprašali, pa ne veste kako.

Za nas so vaše znanje in vprašanja dragocena - kdo pozna vaše delovno mesto bolje kot vi? Šami najboljše veste, kaj vas zanima in kje vas žuli. Toda koga povprašati?

Skrinjico predlogov, vprašanj in pripomb smo uredili zato, da vam olajšamo takšne odločitve. Vse, kar boste vrgli vanje, bodo skrbnice enkrat tedensko poslale Lili-jani Ivanek - Pečar na upravo. Slednja bo poiskala najustreznejšo osebo, ki bo odgovorila na vaš predlog ali vprašanje.

UPOŠTEVALI BOMO TUDI NEPODPISANA VPRAŠANJA IN PRIPOMBE.

Če boste želeli odgovor, dopišite, na kak način naj vam odgovorimo:

- lahko vam odgovorimo osebno v zaprtem pismu - v tem primeru boste morali napisati ime, priimek in enoto, kjer ste zaposleni, ali domači naslov, odgovor lahko objavimo v Našem glas,

- odgovor lahko objavimo na oglasni deski.

Menimo, da bomo na tak način lahko dokaj hitro odgovarjali na vaše predloge in pripombe.

KAJ LAHKO ŽE VRŽETE V SKRINJICO:

- predlog za izboljšanje delovnega procesa,
- predlog za teme, ki naj jih predstavimo v Našem glas,
- prispevke za Naš glas,
- vprašanja s področij dela, socialne varnosti, delničarstva,
- pripombe o tem, kar vas moti v vašem delovnem okolju

Veseli bomo vsakega predloga!

KAJ JE NOVEGA PRI OGLASNIH DESKAH?

Opazna novost so deske same. Gotovo ste jih že opazili: so rdeče, s tankim belim robom, na vrhu pa imajo DROGIN logotip.

Najpomembnejša novost pa so skrbnice. Vsaka oglasna deska je dobila skrbnico, ki bo skrbela za obežanje sporočil, oblikovanje rubrik na oglasni deski, snemala sporočila, ki niso več aktualna, ter skrbela za praznjenje skrinjice predlogov.

Obvestila bodo na oglasnih deskah poslej razporejena po rubrikah: OBVESTILA, KADROVSKE ZADEVE,

NOVOSTI

SVET DELAVCEV, SINDIKAT, PROSTI ČAS in RAZNO.

Če želite tudi sami obesiti kakšno informacijo na oglasno desko, jo lahko prinesete ali pošljete skrbnici, ki bo poskrbela zanjo.

Predstavljamo vam skrbnice:

GOSAD, Središče ob Dravi:	Danica Kranjc,
ZLATO POLJE, Vrhnika:	Jana Simčič,
SKLADIŠČE, Ljubljana:	Marija Šinkovec,
ZLATO POLJE, Gradišče:	Anica Samsa,
ARGO, Izola:	Ingrid Špende,
SOLINE, Lera:	Majda Božič,
SKLADIŠČE SOLI, Portorož:	Olivija Mezgec,
ZAČIMBA, Seča:	Bazilika Jelenič,
AOP, Izola:	Alida Gržinič,
KSS, Seča:	Rossana Bembič-Valussi,
LOGISTIKA, Seča:	Soka Gregorovič,
POSLOVNA INFORMATIKA, RAZVOJ, ŠTABNA SLUŽBA, Seča:	Lorella Čuk,
UPRAVNA STAVBA, Portorož:	Alenka Kolarič,

KAKO SMO SE LOTILI UREJANJA OGLASNIH DESK?

V tridesetih letih DROGINEGA obstoja se je po PC in službah nabralo kar lepo število oglasnih desk. Bile so najrazličnejših barv, oblik in vsebin - odsevale so celo pahljačo "modnih smernic" oglasnih desk skozi desetletja.

V zadnjem letu smo se trudili, da bi bilo informiranje v DROGI čimbolj popolno.

Upamo, da ste to opazili tudi sami. Poskrbeli smo, da redno izhaja Naš glas, uvedli smo delničarski bilten Delničar, mnogo informacij smo obesili tudi na oglasne deske. Prav zato smo letos spomladi sestavili projektno skupino, v kateri so bile Lilijana Ivanek-Pečar, Dragica Mekiš in zunanja sodelavka iz agencije PR plus RM, ki so preverile učinkovitost informiranja preko oglasnih desk, DROGIN oblikovalec, Emil Lovrič Petrič pa je pripravil osnutek novih oglasnih desk in nabiralnikov.

Urejeno informiranje preko oglasnih desk je za sodobno podjetje nujno, saj lahko na ta način v zelo kratkem času obvestimo vse zaposlene v PC ali službah o novostih. Če pa oglasnim deskam dodamo še skrinjice predlogov, oblikujemo neke vrste informacijski center, kjer zaposleni lahko dobijo informacije, ali pa, jih lahko preko skrinjice tudi sami pošljejo vodstvu podjetja.

20. septembra je napočil "dan D" - pripravili smo srečanje skrbnic oglasnih desk in nabiralnikov. Strokovnjaki agen-

cije PR plus RM so predstavili pomen oglasnih desk in skrinjic predlogov ter način skrbi zanje, hišnik - vrtnar Predrag Todorovič pa je začel z izobešanjem novih oglasnih desk in skrinjic. Najbrž so vam do danes že domače. Upamo, da bodo ob urejenih oglasnih deskah tudi skrinjice predlogov zaživele kot običajen način, kako dobiti odgovor na vaše vprašanje, kako ponuditi vodstvu v razmislek dobro idejo ali kako razkriti ozko grlo v delovnem procesu, ki bi ga lahko odpravili.

Laura MUNDA, Dragica MEKIŠ

NAŠE POEZIJE

ZNAMENJE NA POLJU

*silhuete večnosti
nad zorano njivo
znamenje ob poti
kamnita roka
ki sega
iz davnine
skozi vse čase
nič novega pod soncem
popotnik je šel
tam mimo
in se mu je zahotelo
da bi padel na kolena
in jokal*

VZDIH

*če bi znala hoditi
kot veter
ki se dotika
trav
in jih ne rani
potem bi cele dneve
bredla med bilkami
na travnikih ob zeleni reki
v tisti moji dolini*

S.P.

MI MED SEBOJ

POSODOBITEV LINIJE ZA PAKIRANJE 100g BARCAFFE

Na osnovi odločitve vodstva podjetja, da se avtomatizira linija pakiranja 100g Barcaffa, smo si vzdrževalci zastavili nalogo posodobiti obstoječe stare pakirne stroje.

Imamo štiri pakirne stroje, ki so različno stari, in sicer so letnik 1970, 1971, 1976 in 1978. Spakirali so zavidljivo količino kave, toda ob rednem in dobrem vzdrževanju so še vedno uporabni. Stroji so bili narejeni v firmi "HAMAC-HANSELLA" na Nizozemskem in imajo vstavljene dozatorje za kavo firme "DRIVER" iz Velike Britanije ter "HOLLER" iz Nemčije. Hitrost pakiranja je 57 vrečk/minuto.

Pakirni stroj "HAMAC-HANSELLA", izdelan na Nizozemskem, spakiral nam je zavidljivo količino kave. Redno in dobro vzdrževanje je prvi pogoj, da nam še v naprej koristno služi.

S posodabljanjem smo začeli v letu 1994, ko smo posodobili dva stroja, letos pa tretjega (stroj je prikazan na sliki).

Potek posodobitve je naslednji:

Osnovni stroj za izdelavo vrečke smo generalno popravili, dozator za polnjenje kave pa spremenili. Stari dozator je bil elektromehanski, dozirni pol je bil krmiljen preko elektromagnetne sklopke in zavore.

Novi dozator je krmiljen elektronsko, kar pomeni, da elektronika direktno uravnava delovanje elektromotorja.

Prednosti novega načina doziranja kave so v večji točnosti doziranja ($\pm 1g$), odpadli so vsi mehanski sestavni deli, zato je konstrukcija enostavnejša, to pa pomeni tudi enostavnejše vzdrževanje in seveda prihranek pri rezervnih delih.

Pri posodobitvi pakirnega stroja so sodelovali naslednji vzdrževalci:

- mehanski del: ZVONKO KOJNOK, SIMON RAK, MARINO ŠPEH, IVAN PAVLOVIČ
- električarski del: RADKO SEPIČ, SANDRO MARKOVIČ

Elektronski krmilni regulator smo kupili v firmi "INES" Sevnica. Načrtujemo, da bomo do konca leta posodobili še zadnji - četrti pakirni stroj za 100 g Barcaffa.

Virgilij ABRAMIČ

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste mi ob smrti moje mame stali ob strani, mi izrekli sožalje ter prinesli cvetje na njen prerani grob.

Ingrid Orel

MI MED SEBOJ

NEKAJ NOVEGA JE TUDI V PC ZLATO POLJE

Po nakupu stroja za originalno pakiranje začimb v kozarčkih - to je bila edina pomembnejša naložba v našem PC Zlato polje letos - smo prišli končno na vrsto tudi zeliščarji. Zadnja investicija na področju zelišč je bila namreč davnega leta 1981, ko so bili zgrajeni novi proizvodni prostori za predelavo zelišč in ekstrakcijo. Od takrat je minilo že skoraj 15 let, v katerih se je vlaganje v ta del DROGE popolnoma ustavilo. Kljub večkratnim opozorilnim odločbam inšpektorjev, da bodo zaprli obrat, če ne bomo izboljšali nemogočih delovnih pogojev (v glavnem gre za presejanje dovoljene količine prahu v zraku), smo šele letos začeli načrtovati ureditev prostorov za predelavo zelišč.

Priložnost se nam je žal ponudila na najslabši možen način, to je s predvideno ukinitvijo obrata Jelka na Vrhniki, odkupne postaje v Mostu na Soči in s tem povezano centralizacijo predelave zelišč v Gradišču.

Ne glede na to, da se je o tem že dolgo govorilo, nas je nenadna odločitev o preselitvi dejavnosti Jelke v Gradišče presenetila. Vsekakor v tistem trenutku na tako selitev nismo bili pripravljeni, saj nismo imeli niti ustreznih prostorov za pakiranje klasičnih čajev. Pospešeno smo začeli iskati rešitve in skupaj z razvojnim tehnologom Vilijem Klevo in direktorjem našega PC Zvonetom Silo smo se junija letos odločili, da je v prvi fazi najbolj nujna prenova prostorov bivše rezalnice in obstoječe balirnice, ki so ostali do letos nedotaknjeni še od njihove graditve kmalu po vojni.

Prenovili smo tlake v obeh prostorih (vsak meri približno 150 m², vsa ostala zidarska dela pa je skoraj sam opravil naš vzdrževalec Rado Dodič. Z zunanji izvajalci smo se že dogovorili, da nam v naslednjem mesecu postavijo še strope, razsvetljavo in ogrevanje.

V enega od teh prostorov bomo postavili polavtomatski stroj VIRO DVR-1, ki ga bomo nabavili za pakiranje klasičnih čajev. S prenosom dela dejavnosti z Vrhnike v Gradišče (trenutno smo prevzeli samo pakiranje kamilice, žajblja, majarona in sadnih čajev) se je seveda pojavil problem pomanjkanja delovne sile za obstoječi način pakiranja, zato skušamo čim bolj avtomatizirati proces. V načrtu imamo tudi nabavo tračnega polavtomatskega varilnega stroja za varjenje vrečk, v naslednji fazi pa bomo poskušali še dodatno racionalizirati pakiranje.

Ureditev drugega prostora je v mnogočem odvisna od PC Začimba in od njihovih potreb po surovinah za filter čaje. V tem delu naj bi namreč postavili mline za mletje šipka, to pa je surovina, ki jo PC Začimba trenutno kupuje v tujini.

Najzahtevnejša naloga pa bo prav gotovo ureditev odpraševanja pri rezanju in mletju zelišč. Delavci trenutno delajo v neprimernih pogojih, poskrbeti pa moramo tudi za zmanjšanje emisije prašnih delcev v okolje zaradi novih normativov za varovanje okolja na osnovi Zakona o varstvu okolja.

Dokončna centralizacija predelave zelišč v Gradišču oz. preselitev celotne DROGINE zeliščarske dejavnosti v Gradišče pa je odvisna še od drugih dejavnikov, na katere trenutno ne moremo vplivati - to je od prodaje objekta v Mostu na Soči in nadaljnega sodelovanja med DROGO in najemnikom obrata Jelka na Vrhniki MOGOTO. Mislim, da si vsi skupaj želimo, da bi selitev dejavnosti potekala čim bolj postopoma in bolj premišljeno in načrtovano kot do sedaj. Ta "DO SEDAJ" pa bi bila lahko že druga zgodba ali tema za naslednji NAŠ GLAS.

Manuela FERENČIČ MEDEN

NOVO DRUŽINSKO PAKIRANJE FILTER ČAJEV

Novi družinski filter čaji so povezani s tehnološkimi posodobitvami v proizvodnji filter čajev, to je z novim avtomatskim pakirnim strojem IMA C 2000 in pripadajočo opremo.

V sami proizvodnji to pomeni ukinitve kombinacije strojnega in ročnega dela. Nova linija IMA C 2000 obsega: avtomatsko pakiranje filter vrečk čaja v škatlice, tehtanje vsakega posameznega izdelka na elektronski kontrolni tehtnici in ovijanje škatlic z ovijalno folijo.

Videz izdelkov se bistveno ne spreminja, saj dizajn ostaja enak. Škatlica je dimenzijsko nekoliko manjša in nekoliko bolj kompaktna zaradi drugačnega načina lepjenja. Škatlico ovija z ovijalno folijo nov ovijalni stroj, novost je trakec pod folijo, ki poteka okrog škatlice in ima prost konec, kar omogoča lažje in hitrejše odvijanje.

Največje spremembe zadevajo notranjost škatlice, predvsem filter vrečko:

- filter vrečka je termično varjena, kot dosedanja, vendar ni več enoprekatna, temveč dvoprekatna; površina filter vrečke je tako večja, kar pomeni, da se čaj hitreje in boljše ekstrahira iz notranjosti filter vrečke

- opremljena je z vrstico in etiketo, za pritrditev vrvice in etikete niso uporabljeni kovinski delci, kar obenem pomeni, da je vrečka v celoti razgradljiva (ekološko neoporečna)

- v škatlici so filter vrečke zložene v dve vrsti po 20 vrečk, vrsti ločuje pregradni kartonček, ki obenem omogoča večjo stabilnost vsake vrste vrečk.

Ljubica NAGY

DOBRO JE VEDETI

“HAZARD Z ZDRAVJEM ALI STRAH, KI JE ZNOTRAJ VOTEL, OKOLI GA PA NIČ NI”

Natrijev glutaminat je v preteklosti dvignil mnogo prahu. Pojavljale so se trditve, češ, da škoduje zdravju. Med obtoženimi je bila tudi DROGA, saj kar nekaj njenih izdelkov vsebuje natrijev glutaminat (Začinka, jušni koncentri, pašteta, ragu). Stanje, ki naj bi ga povzročil, so poimenovali “sindrom kitajske kuhinje”, ker so se določeni bolezenski znaki (otrplost, napetost, bolečine v glavi, vratu, prsnem košu in ramenih) pojavljali prav pri ljudeh, ki so radi zahajali v kitajske restavracije. Kitajski kuharji namreč že od nekdaj uporabljajo glutaminat za izboljšanje okusa, zaradi česar se ga je tudi prijel vzdevek kitajska sol. Kakorkoli že, “afera” se je - kot vsaka - polegla, vendar ugotavljamo, da ljudje še vedno uvrščajo natrijev glutaminat oz. izdelke, ki ga vsebujejo, med “kemikalije”, katerih uporaba je strogo omejena na malo ali še boljše nič. Zato je prav, da se (vsaj med nami, ki mešamo to “kemikalijo” v Začinko in druge izdelke), pojasni, kaj je natrijev glutaminat, od kod izvira, kje in kako se ga uporablja, ali škoduje zdravju itd.

V zvezi s “sindromom kitajske kuhinje” so bile opravljene številne raziskave, ugotovitve in zaključki pa so različni. Nekateri strokovnjaki sicer potrjujejo obstoj tega pojava, vendar menijo, da krivec ni glutaminat, temveč v prvi vrsti histamini, ki lahko povzročijo težave že v odmerkih 25-50 mg. Težave lahko povzročijo tudi razni alergeni, konzervansi, živilske barve ali visoke koncentracije soli v hrani. Nekateri pripisujejo tovrstne težave tudi morskim rakcem, kikirikiju in nekaterim začimbam (npr. koriandru). Drugi viri navajajo, da je na natrijev glutaminat sicer občutljiv določen del populacije ljudi, ki pa je zelo majhen (1-2%).

Natrijev glutaminat sodi med najbolj razširjene ojačevalce okusa in arome, ki v primernih koncentracijah ojačajo aromo in okus živila, ne da bi pri tem prizadeli njegov osnovni okus in aromo. Prvič ga je izoliral Ritthausen l.1886, Japonec Ikeda pa je l.1908 ugotovil, da je natrijev glutaminat pomembna komponenta alg *Laminaria Japonica*, ki so jih Japonci uporabljali kot začimbo za izboljšanje okusa in arome juh in druge hrane. Natrijev glutaminat intenzivira in pospešuje senzorične zaznave še posebno mesnih arom in se običajno uporablja kot dodatek pri pripravi zamrznjene in dehidrirane hrane, konzerviranih rib in mesa. V domači kuhinji ga uporabljamo kot sestavni del izdelkov za izboljšanje oz. ojačanje arome in okusa mesnih jedi, juh, zelenjave in omak (npr. dodatki jedem, jušni koncentri). V območju pH 5-8 in v koncentraciji, ki se

običajno uporablja v živilih (0,1-0,8%), ima prijeten, rahlo sladkoslan okus.

Natrijev glutaminat je natrijeva sol glutaminske kisline, aminokisline, ki je naravno prisotna v hrani, in sicer v prosti obliki ali vezana v proteinih. Najpogosteje ga pridobivajo iz proteinskih rastlinskih hidrolizatov (pšenica, sladkorna pesa) ali s fermentacijo. Produkt so čisti beli kristali, ki se dobro raztapljajo in mešajo s hrano.

ŽVILO/100g PROSTI GLUTAMINAT/mg

govedina	33
ribe	36
piščanec	44
koruza	130
paradižnik	140
gobe	140
parmezan	1200

Tabela: Vrednosti prostega glutaminata, ki ga dobi telo s posameznim živilom

Glutaminska kislina oz. njene soli so prisotne skoraj v vseh beljakovinskih živilih - v mesu, ribah, mleku (tudi v materinem mleku), siru in zelenjavi. Veliko prostega glutaminata (samo ta je učinkovit ojačevalac okusa in arome) najdemo v paradižniku, siru (parmezan, grojer...) in gobah. V tabeli so navedene vrednosti prostega glutaminata, ki ga dobi telo s posameznim živilom.

Glutaminat je prisoten tudi v samem človeškem organizmu in sicer v možganih, mišicah in drugih organih

in tkivih. V telesu odraslega človeka, težkega 70 kg, je vsota prostega in vezanega glutaminata približno 2 kg (dva kilograma!). Študije so pokazale, da je presnova glutaminata, ki je naravno prisoten, enaka presnovi glutaminata, ki ga hrani dodamo kot ojačevalac okusa. Končni produkti metabolizma so glukoza, laktat, glutamin in druge aminokisline.

Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) in številne vladne organizacije po svetu uvrščajo natrijev glutaminat med zdravju nenevarne in učinkovite dodatke živilom. V evropskih državah je v skupini aditivov označen z E 621, v ZDA pa s svojim originalnim imenom natrijev (Na) glutaminat.

Ker prevelika količina natrijevega glutaminata lahko prikrije uporabo slabše ali celo neprimerne surovine, je maksimalna dovoljena vsebnost glutaminske kisline in njenih soli v prehrabnih izdelkih določena z ustreznimi predpisi. Ta omejitve se nanaša na celokupno vsebnost v naravni obliki prisotne glutaminske kisline in dodanega natrijevega glutaminata. Določbe so v posameznih državah različne in odvisne od vrste izdelka.

VIRI:

- (1) Bitenčevi živilski dnevi (16;1994;Bled), s.170
- (2) FOOD CHEMISTRY, Belitz H.-D., Grosch W., Berlin 1986, s.327
- (3) New Scientist, jan.1994, s.15
- (4) Ur.list SFRJ, št.5/82

Andreja ŠKAFAR

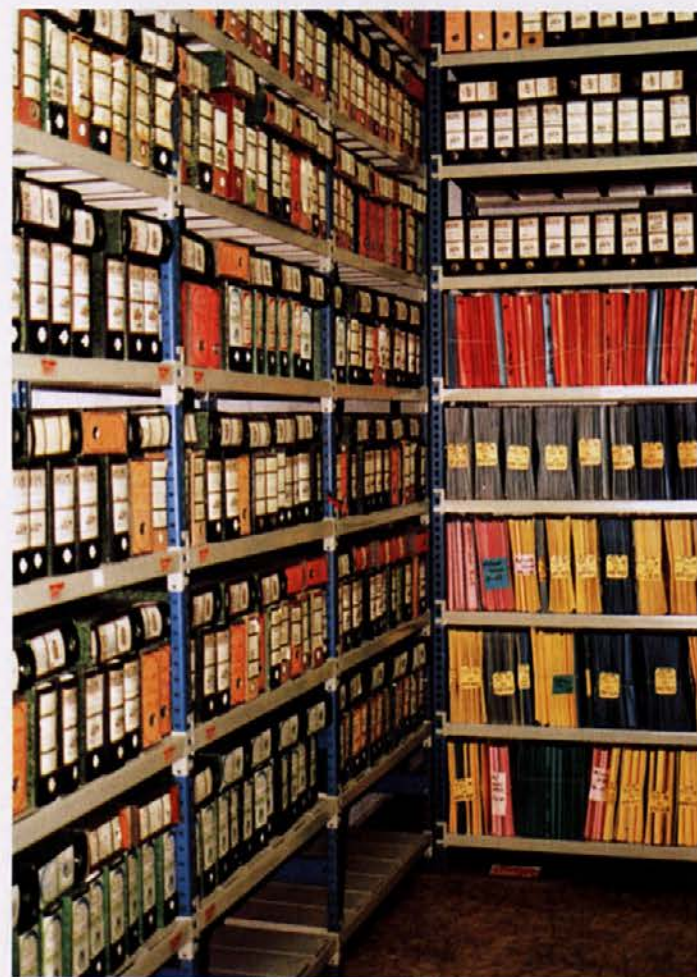
PISARNIŠKO POSLOVANJE

DELO Z DOKUMENTARNIM GRADIVOM

Izobraževalno središče MIKLOŠIČ v Ljubljani je organiziralo seminar o pisarniškem poslovanju s poudarkom na dokumentarnem gradivu in upravljanju z njim.

Dokumentarno gradivo je vsa dokumentacija, ki nastaja pri poslovanju ustanove ali podjetja, ne glede na kakšni pisni podlagi je zapisano. Dokument predstavlja osnovno enoto dokumentarnega gradiva in je nosilec informacije. Proces, v katerem delavci obdelujejo dokumentarno gradivo, tako da ima organizacija popoln pregled nad vsemi prejetimi in odposlanimi dokumenti, pa označuje *pisarniško poslovanje*. Poznamo več delovnih postopkov *pisarniške službe od vhodne obdelave dokumentarnega gradiva, pisarniško tehnične obdelave, izhodne obdelave do urejanja rešenih zbirk dokumentarnega gradiva (arhiviranje)*.

Pri prejetih dokumentih je zelo važno, kako jih razvrščamo. Poslužujemo se več načinov, in sicer abecedno, geografsko, časovno, numerično razvrščanje in

razvrščanje po vsebini gradiva - geslih.

Tako urejene zbirke dokumentarnega gradiva so tekoče zbirke, ki so razmeščene po posameznih organizacijskih enotah. Približno 10% gradiva tekočih zbirk pa odbere-mo in izločimo za stalno zbirko (arhiv), ki je urejena centralizirano. Pri odbiranju in izločanju iz dokumentarnega gradiva za arhivsko gradivo si pomagamo z navodili, ki jih pripravi PAK (Pokrajinski arhiv Koper) in so skladna z zakonskim navodilom o odbiranju arhivskega gradiva (Ur.l.SRS, št.9/70).

Arhivsko gradivo je izvorno in reproducirano (pisano, tiskano, risano, filmano, fonografirano ali kako drugače zapisano) dokumentarno gradivo, ki ima za znanost in kulturo trajen pomen, in sicer ne glede na to, kje, kdaj in pri kom je nastalo.

Odbrano arhivsko gradivo tehnično opremimo, sestavimo seznam in ga shranimo v primerne prostore.

Za shranjevanje je organizacija dolžna zagotoviti materialno varstvo dokumentarnemu gradivu (vzdrževanje, varovanje..) in delovne pogoje (temperatura, vlaga...). Arhivsko gradivo hranimo, kot je zakonsko določeno. Po preteku rokov le-to, z odobritvijo tričlanske komisije, izločimo in zapišemo.

Iz zgoraj navedene tematike je razvidna nujnost pravilno urejenega dokumentarnega gradiva za dobro poslovanje organizacije. **Mislím, da bi bilo potrebno posvetiti več pozornosti delovnim postopkom pisarniškega poslovanja, na kar nas opozarja tudi zakonodaja (Ur.l. RS 41/95).**

Alenka KUBIK

NAŠ GLAS

že od marca letos vsak mesec!
**PRIČAKUJEMO TUDI TVOJ
PRISPEVEK.**

*Oddaš ga lahko tudi v skrinjico
predlogov.*

Uredništvo

KNJIŽNE NOVOSTI O:

ORGANIZACIJI DELA, DELU, DELODAJALCIH

Pripravnništvo

NAPOTILA ZA MENTORJE IN
PRIPRAVNIKE, Ljubljana, GV,
1995

Napotila so dopolnitev k veljavni zakonodaji, ki vsebuje sklopa določila o pripravnstvu z določilom, da se to uredi s splošnimi akti podjetij oz. kolektivnimi pogodbami. V priročniku najdejo koristne napotke za delo mentorji in organizatorji. Pripravniki pa koristne informacije o poteku pripravnštva.

***

Zakonodaja, pravo

MEŽNAR, Drago: POGODBA O
ZAPOSLOTVI, 1.natis, Ljubljana,
GV, 1995

Na prehodu iz samoupravne-dogovorne ekonomije v tržno ekonomijo delovnoppravna ureditev uvaja posamezne delovnoppravne institute, med katerimi je eden najpomembnejših pogodba o zaposlitvi. Pomembna postavka tržne koncepcije družbeno-ekonomske ureditve je delovno razmerje kot dvostransko - delovno pravo in civilno pravo (obligacijskopravni in delovnoppravni vidik). Pristop pri obravnavanju posameznih institutov je ponekod bolj obligacijski, ponekod bolj delovnopraven.

***

Plačilni promet v državi in s tujino:
ZBIRKA PREDPISOV, Ljubljana,
BONEX založba, 1995 (Zbirka je
ažurirana z Uradnim listom RS, št.
52/95)

***

ZAKON O GOSPODARSKIH
DRUŽBAH S KOMENTARJEM,
1.natis, Ljubljana, GV, 1993

Prehod na tržno gospodarstvo v Sloveniji je zahteval kodifikacijo prava trgovinskih družb. Pri pripravi zakona so bile upoštevane evropske izkušnje na področju prava družb, zato je ZGD pretežno naslonjen na avstrijsko-nemško pravo. Zakon ureja status družb in status fizičnih oseb, ki se trajno ukvarjajo s podjetništvom in se skuša držati pravne terminologije, ki je v Sloveniji ustaljena.

Organizacija poslovanja

KALTNEKAR, Zdravko: LOGISTIKA V PROIZVODNEM PODJETJU, Kranj, Moderna organizacija, 1993

Izraz logistika se uporablja za označevanje problematike gospodarjenja z materialom, za označevanje materialnih, informacijskih tokov v proizvodnji in za potrebe proizvodnje. Knjiga obravnava tudi problematiko gospodarjenja in distribucije gotovih proizvodov. V njej so predstavljene analitsko-projektivne metode za oblikovanje celotnega sistema in posameznih postopkov logistike.

Alenka KUBIK

V N.G. št. 7 september 1995 nam je ponagajal tiskarski škrat, kar sedaj popravljamo:

- na strani 8 poglavje Pomen IN-DOK-a v DROGI, zadnji stavek se pravilno glasi... *33 naslovov tujih..., 41 naslovov domačih ....*
- na strani 18, knjiga EXCEL 5.0, pravilno: ... *poseben programski jezik Visual Basic for Applications...*

- knjiga Predpisi o notariatu, zadnji stavek se pravilno glasi... *telefonski mi številkami njihovih pisarn.*

POEZIJA

KRES PRLEKIJO

*Prleki, prleško le pimo vino,
ve tak nezgrüntano je fino,
fse gorice dobro smö obdelali,
ka bi dobro kaplico pridelali.*

*Eton zapuščo sen svoj dum
nö sen bölečine bijö fčista pun,
ka pač v lüčkoj nemre biti hiži,
človik resen prač srečen nigj.*

*Prlek natoči küpico si vina,
te ga cuka nö z glavoj si kima,
kan sö k vragi tisti cajti šli,
kda smö dosti dela meli fsi.*

*Küševati se, tö neje greh,
če glih jih čüda tö trdi,
küševati se je resen lepö,
či puca sta nö čeh zatö.*

*Živleje neje nikdar svetek,
ka preveč puno je skrbi,
furt pö svojen teče tisri,
fseh tistih kislih dni.*

*Kda sen pač se deca dijo
te fčasih bogmeš lüšno b'lo,
ökolik sen se hiže drjo,
ka je skozik vüha šlo.*

*Či se vina dobrega nacukaš,
bogme kumaj jö domu prikrükaš,
ka te enkrat cukne f pravo,
te kakti čep te hiti f travo.*

*Trsek zeleni, tan daleč samevle,
jas sen najša drügi si dum,
o tebi še izda srce pöpevle,
ka enkrat na bregi obiska te bön.*

Jože Puklavec, Zbirka pesmi

BONTON

OBLEKA NAREDI ČLOVEKA

“Obleka je potni list, ki si ga pišemo sami, in neznanci nas sodijo samo po tem priporočilu.”

Antun Gustav Matoš

Oblačenje ima svoja pravila in predpise, ki vendarle dopuščajo prosto pot domišljiji posameznika. Vodilo so okus, nazori in žep posameznika. Izbiro pravega oblačila - to vsakdanjo težavo, lahko gledamo tudi z drugega zornega kota. Poigravanje z barvami, odtenki, kombinacijami lahko postane prijetna igra.

OKUSNO OBLEČENA ŽENSKA: PRAKTIČNA DOMA - ELEGANTNA V DRUŽBI

Uskladiti trenutna modna gibanja, svojo starost in zahteve, ki jih postavlja delo je pogoj za uspešno izbiro garderobe. Ženska mora vedeti, kako naj z obleko poudari, kar je na njej lepega, in skrrije, kar jo kazi. Način oblačenja odredajo na eni strani postava, leta in posebne telesne značilnosti, da drugi pa okoliščine - sprehodi po naravi, delo na vrtu, nakupi na trgu in služba. Ženska, ki za vsako tako priložnost najde pravo mero, je odkrila svoj slog, to pa je največ, kar lahko stori, da bo zadovoljna sama sabo in z vtisom, ki ga dela v družbi in na delovnem mestu.

ZA DELO: PRAKTIČNO

Kakšni boste prišli na delo, je odvisno predvsem od tega, kaj delate. Obleka in obutev naj bosta prilagojena delu, pri izbiri pa vedno imejte pred očmi troje vprašanj:

- Kaj delam?
- Koliko sem stara?
- Kje delam?

Tem poglavitnim vprašanjem morate prilagoditi tudi svojo izbiro. Drugače se boste oblekli, če delate v tovarni, delavnici ali laboratoriju, kjer boste iz praktičnih razlogov med delom nosili zaščitno haljo, drugače, če delate v pisarni, kjer imate stike s strankami, v pisarni, kjer nimate stikov s strankami, ali če delate v kakšni trgovini. Pri tem bodo vaša leta določala kroj, izbiro barve in blaga. Tudi preprostost je lahko elegantna. V pisarnah so najboljše kombinacije krila, bluže ali telovnika, ki omogočajo neskončno veliko kombinacij. Iz lanenega blaga, ki se ne mečka, ali iz bombaža je mogoče narediti zelo prik-

ladne in elegantne obleke za delo, če kroj izberemo glede na potrebe, ki jih postavlja sedenje za pisalno mizo, pri pisalnem ali računovodskem stroju.

Če ste zaposleni v poklicih, kjer narava dela zahteva zaščitno haljo, so najprimernejše preproste in praktične kombinacije, preprosti materiali, ki se lahko perejo in vzdržujejo, saj se pri prihodu ali odhodu z dela lahko zgodi, da se obleka umaže.

IZBIRI ČEVLJEV POSEBNO POZORNOST

Izbiri čevljev je treba posvetiti posebno pozornost, zlasti, če delo opravljamo stojte. Pomembnejši kot moda sta praktičnost in udobnost nizkih pet, če visoke pete utrujajo, ali visoki čevlji, celo takšni z vezalkami, če se noga utruja. Ni nujno, da so zaščitne halje dolgočasne. Pri izbiri blaga, barve in kroja - glede na naravo dela - so mogoče zelo lepe in domiselne kombinacije.

Najvažnejše pri oblačenju je, kako obleko nosimo. Nekdo nosi najdražjo obleko tako, da je videti cenena, nekdo pa zna iz skromnejše “cunje” narediti “model”.

Tako kot vse drugo v sodobnem življenju se močno spreminja tudi način oblačenja zaposlene ženske. Danes se šestdesetletne oblačijo mladostneje, kot so se nekoč, pa tudi starejše se ne ogibajo živahnih barv in vzorcev. Vsekakor pa je res, da se mora starejša ženska oblačiti skrbneje in bolj premišljeno kakor najstnica, ki ji zaradi mladostnega šarma odpustimo marsikatero modno muho.

Ženska nižje in bolj zaobljene postave naj ne nosi pasu (ta se poda višjim in vitkejšim). Starejša ženska navadno nima več tako mikavnih kolen, da bi se z njimi postavljala, zato mora pri izbiri vsakdanje garderobe misliti tudi na to.

Napisana pravila navadno delujejo zelo suhoparno. Kritičen pogled v ogledalo lahko pomaga iz zagate.

Bonton za moške: oblačenje po modi in možnostih v naslednji številki.

Alenka KOLARIČ

lu?

PROSTI ČAS

ZA ISKRENA PRIJATELJSTVA NI MEJA!

Tradicionalno srečanje med prijatelji PODRAVKE iz Umaga in DROGE Začimbe se je začelo porajati sredi osemdesetih let. Vzdrževalci strojev, izdelovalci orodij za pakirne stroje za čaje (predvsem) iz obeh firm so ugotovili, da lahko koristno sodelujejo. Sodelovali so tako, da so eni za druge izdelovali rezervne dele.

Iz delovnega okolja se je prijateljstvo preselilo na drug teren! Kam krugam če ne na nogometno igrišče. Pa so se pomerili. Nihče več se ne spominja kdo je bil boljši! Najboljše se je šele začelo dogajati - in to je bilo prijateljstvo.

In tako iz leta v leto. Spremembe, ki so marsikoga tudi neprijetno presenetile, niso "prišle do živega" vrlim nogometašem. Njihove vrste so se širile.

Tako so se letos že zopet srečali. Konec pomladi na nogometnem igrišču v Svetem Petru nad Sečovljami. Drugo leto se bodo v Umagu in tako bo - vedno!, pravijo.

Le da nogometaši niso več sami. V tolikih letih so postali očetje, nonoti. In prijateljstvo se širi. Srečanja imajo že lastne navijače! Oglejte si jih!

Dragica MEKIŠ

Nogometni ekipi DROGA Začimba in PODRAVKA Umag: Pripravljeni! Tekma se začinja.

Igranje nogometa, vedno znova razburljivo in napeto dogajanje...

Moj oči je igral najbolje!!!

Nogometaši in navijači, vsi prijatelji!

PROSTI ČAS

Brez pokalov? Ne. To je resna tekma. En pokal za vas, eden za nas, eden za - naše prijateljstvo!

Tekma je odigrana, pokali razdeljeni, veselje se nadaljuje...

NAMIG ZA IZLET V NARAVO - SLAVNIK (1028 m)

Poletni meseci so za nami. Na prijetno kopanje in sončenje smo že skoraj pozabili, lepi jesenski dnevi pa nas vabijo v naravo. Hoja in dolgi sprehodi po jesensko obarvani naravi blagodejno vplivajo na vsakogar - pomirjajo in dajejo novih moči za premagovanje vsakdanjih tegob. Hkrati spoznavamo svojo okolico z vsemi posebnostmi in spremembami, ki so vezane na čas in vreme. Doživljanje narave nas bogati in nam lepša življenje. Le hoditi moramo z odprtimi očmi in gledati s srcem.

V naši bližini ne manjka možnosti za hojo. Danes bi Vas rada spomnila na obisk priljubljene točke obalnih planincev, to je SLAVNIK (1028 m) - imenovan tudi **istrski Triglav**. To je zadnji severni tisočak v slovenskem delu Čičarije, ki se proti jugozahodu spusti v Podgorski Kras, proti severu pa v Matarsko podolje.

Brez posebnih težav se lahko vsakdo poda na vrh, ki nas v lepem vremenu pričaka s prečudovitim obširnim razgledom: Trst leži pred nami v zračni črti komaj 20 km, Istra s svojo obalo do Umaga, Jadransko morje do Benetk; zadaj spoznamo vršace Dolomitov in Kamniških Alp, Julijcev in slemena Grintovcev, pred njimi mogočno vrsto Trnovskega gozda, Nanosa in Javornika ter na vzhodu gozdove okrog Snežnika in Učke. Pod nami so mnoge doline stisnjene v gručaste hrbte istrskega hribovja ter prijazne vasi slikovitih Brkinov.

Do višine 850 m je Slavnik na prisojnih pobočjih poraščen z nizkim submediteranskim gozdom (črni gaber s travo ojstrico ali vilovino v podrasti), na severni strani z bukovimi gozdovi, vrh sam pa pokrivajo travniki. Znamenita je njegova flora: **bledorumeni ušivec**, ki je bil tu prvič odkrit, **tržaški svišč**, **zlata koren**, **gorska logarica**, **narcise**, **perunike**, **šmarnice**, **ciklame**, **visokorasli košutnik** (encijan), **jesenček** in še in še bi lahko naštevali.

V vsakem letnem času nam vzpenjanje na vrh nudi svojevrstno doživetje. V oktobrskem soncu uživamo ob po-

gledu na paleto jesenskih barv. Pozimi nam postreže s snegom in burjo in prijetna lahka hoja se spremeni v pravi visokogorski pohod. **Brez dvoma pa je Slavnik najlepši spomladi, v maju - mesecu cvetja**. Takrat se po travnikih razbohoti živopisano cvetje, ki daje travnikom nepozabno sliko barvitosti. Resnično očarljiv je Slavnik takrat, ko čez in čez zacveto **narcise**, ki jim domačini pravijo **bedenice**.

Slavnik je zadnji tisočak na slovenski planinski poti proti morju. Tik pod vrhom stoji kočica poimenovana po dr. Henriku Tumi (1858-1935), po znanem slovenskem ideologu, politiku in narodnem buditelju. Kočica je zgradila in jo oskrbuje Obalno planinsko društvo Koper, odprta je ob sobotah, nedeljah in praznikih, ostale dneve pa le za večje skupine, ki se pravočasno najavijo.

Dostopi:

1. po slovenski planinski poti:
iz Markovščine preko Skadanščine (2.30 ure) in iz Prešnice (2 uri)

2. ostale poti vodijo:
iz Podgorja (strma 1 uro, položna 1,30 ure) in iz Polžan (pri Materiji) po lovski poti (2,30 ure)

Naštete poti so dobro označene in brez težav prispemo na vrh. So pa še številne neoznačene, samotne steze in kolovozi, po katerih ne srečamo žive duše in resnično lahko uživamo, ne da bi nas kdo motil v naših razmišljanjih.

V bližini Slavnika je še veliko drugih nič manj lepih hribov, ki jih je vredno obiskati: Grmada ali Mali Slavnik, Zajčji vrh, Kojnik, Žabnik nad Golcem itd.

Odločite se, pojdite in uživajte.

Maruška LENARČIČ

KAKO SMO LETOVALI

POROČILO

o koriščenju počitniških stanovanj / prikolic DROGE Portorož v poletni sezoni od 1. 6. do 30. 9. 1995

Apartma / prikolica	PLANIRANO NOČITEV	REALIZIRANO NOČITEV	% real. skupaj	zunanji/ št. / %
KANINSKA VAS BOVEC				
Apartma št. 1	62	82	132	15 - 05 %
Apartma št. 2	62	73	117	23 - 31 %
Apartma št. 3	62	58	93	10 - 06 %
Apartma št. 6	62	84	135	6 - 14 %
Apartma št. 15	62	71	114	23 - 31 %
SKUPAJ KANINSKA VAS	310	368	118	77 - 20 %
MAREDA - NOVIGRAD				
Apartma št. 304	62	66	106	---
Apartma št. 305	62	65	105	20 - 32 %
Apartma št. 122	62	76	122	29 - 26 %
SKUPAJ MAREDA	186	207	111	49 - 23 %
LOPARI - MALI LOŠINJ				
Apartma št. 36	62	79	127	15 - 19 %
Apartma št. 32 - A	62	83	134	11 - 13 %
Apartma št. 37 - A	62	86	139	20 - 23 %
SKUPAJ LOPARI	186	248	133	46 - 18 %
CAMP GOZD MARTULJEK				
Prikolica SOLINE	62	52	84	---
CAMP ŠOBEC LESCE				
Prikolica BARCAFFE	62	45	73	6 - 13 %

OBRAZLOŽITEV TABELE

Planirane nočitve so izračunane na osnovi noči, ki jih imata skupaj julij in avgust. To pa zato, ker so naši dopusti / vključno s kolektivnimi/ ravno v teh poletnih mesecih.

Realizirane nočitve so skupaj nočitve od 1.6. do 30.9. /skladno s Pravilnikom o počitnikovanju DROGE/. Ta čas velja za poletno sezono. Številke nam ne povedo, koliko oseb je letovalo, pač pa koliko noči so bili naši apartmaji ali prikolice zasedeni.

Realizacija nočitev je prikazana v odstotkih.

Številke kažejo število noči (tudi v odstotkih), ko so v naših apartmajih/ prikolicah letovali zunanji gostje, ki niso delavci DROGE. Skladno z našim pravilnikom lahko Drogine apartmaje in prikolice najamejo zunanji gostje le, če zanje ni zanimanja med našimi delavci. Za zunanje goste so cene 30% višje.

Dragica MEKIŠ

MALO ZA ŠALO, PRECEJ ZARES

KUNIGUNDINA RAZLAGA UREDBE O PREPOVEDI NABIRANJA IN ODKUPA GOB

V skrbi za ohranitev slastne živalske vrste je oblast v oktobru leta 1993 prepovedala nabiranje in odkup vrtnih polžev.

Presrečne, da mamica domovina tako skrbi zanje, so se živalce v božjem miru ljubile in razmnoževale. Brez strahu za svoja slinasta življenja so zagospodovale vrtovom, travnikom in gozdovom. Obupani vrtničarji so sicer porabili nekaj deset ton strupa, da bi zamorili to neugnano voljo do obstoja, vendar je bilo edino, kar jim je uspelo to, da so zastrupili neslutene količine plodne zemlje in bržkone tudi talno vodo.

Vendar pa je polžji zarod začela pestiti druga težava: začelo je primanjkovati solate in drugih vrtnin. Pa se je oblast v svoji dobroti domislila, kako bi preprečila stradanje polžjih množic: izdala je uredbo o prepovedi odkupa svežih gob od pomladi tja do jeseni!

Uspeh te odredbe je jasno viden na gobjih klobukih, ki se očitno zde polžem najbolj okusni. Tako, vidite, oblast skrbi za ravnotežje v naravi: zaščititi gobe, da preživijo zaščiteni polži!

Nič ne de', če je pri tem marsikateri upokojenec ali drug nezaščiten, slabo plačan občan-nabiralec ob svoj mali zaslužek, če se izvoznikom skrči realizacija in če se končno tudi državi izmuzne odkupovalčev prometni davek! V zameno za to uslugo pa ljube živalce posredno skrbijo, da imajo proizvajalci strupa polne roke dela!

Sonja POŽAR

KUNIGUNDINI ZAUPNI POMENKI

Draga Kunigunda, glede na to, da smo med redkimi uspešnimi podjetji, bomo ob koncu prav gotovo dobili trinajsto plačo ali si celo razdelili dobiček. Se že kaj govori o tem?

Optimist

Kolikor vem, se zaenkrat govori samo o tem, česa ne bomo dobili.

Draga Kunigunda, moram se ti potožiti, da se kot lastnik delnic (čeprav samo za vrednost lastninskega certifikata) počutim obupno nelagodno. Vse življenje so me ščuvali proti gnilemu kapitalizmu, zdaj sem pa čez noč delničar. Nisem tip, ki kar tako menja prepričanje in barvo. Kako naj si olajšam vest?

Karakter

V naši družbi so ljudje, ki so sicer bili še včeraj iste barve kot ti, vendar pa so se iz kapitalizma naučili nekaj koristnih stvari. S pomočjo tega znanja bodo kupili deset ali stokrat več delnic, kot jih imaš ti in ti v kratkem začeli rezati vse tanjši kos kruha. No, takrat bo tudi tvoja vest lažja!

Draga Kunigunda, sem šef oddelka. Hotel sem malo razgibati dolgočasno ozračje in izpeljal nekaj manjših kadrovskih sprememb. Namesto da bi se mi zahvalili za živahno delovno okolje, pa so me obdolžili, da premeščam ljudi zlonamerno. Kako naj jim dokažem, da take stvari počnem njim v veselje?

Bogibatina

Premesti se!

Draga Kunigunda, z grozo ugotavljam, da se še nismo otresli vseh navad iz preteklega sistema in da so še vedno vsi sestanki v podjetju obupno dolgi. Vprašam te, kdaj bomo kaj ustvarili, če bomo vsakokrat sestankovali v nedogled?

Lačen dela

Saj tisti, ki ustvarjajo, sploh ne hodijo na sestanke!

Draga Kunigunda, ondan sem pri delu poškodoval orodje in moram zdaj podjetju povrniti škodo. To je v bistvu prav, vendar stalno videvam "višje" od sebe, kako polurne odmore in celo službene opravke izdatno podaljšujejo v debele ure. Zakaj se jim ni treba zagovarjati? Ali nepotrebna odsotnost z delovnega mesta ni povzročanje škode?

Uboga para

Je, samo cenilci so drugi!

Draga Kunigunda
Slišal sem, da Droga premalo vlaga v razvoj. Ali bo to držalo?

Radoveden

Ne, saj je iz tega nastalo kar nekaj uspešnih podjetij: Marikultura, Gala,...

